

BÖLGEMİZDE TARIMSAL ÜRETİM

İsmail ARAS

Araştırma ,Etüt ve Planlama Birimi Uzmanı

Kalkınma Kurulu Toplantısı

24 Aralık 2014

BÖLGE
TARIMINA
GENEL
BAKIŞ

TARIMSAL
DIŞ
TİCARET

2 trilyon dolar GSYH

500 milyar dolar mal ihracatı

150 milyar dolar hizmet ihracatı

40 milyar dolar tarım ihracatı

10. Plan Hedefleri(2014-2018)

1.3 trilyon
dolar GSYH

277 milyar
dolar ihracat

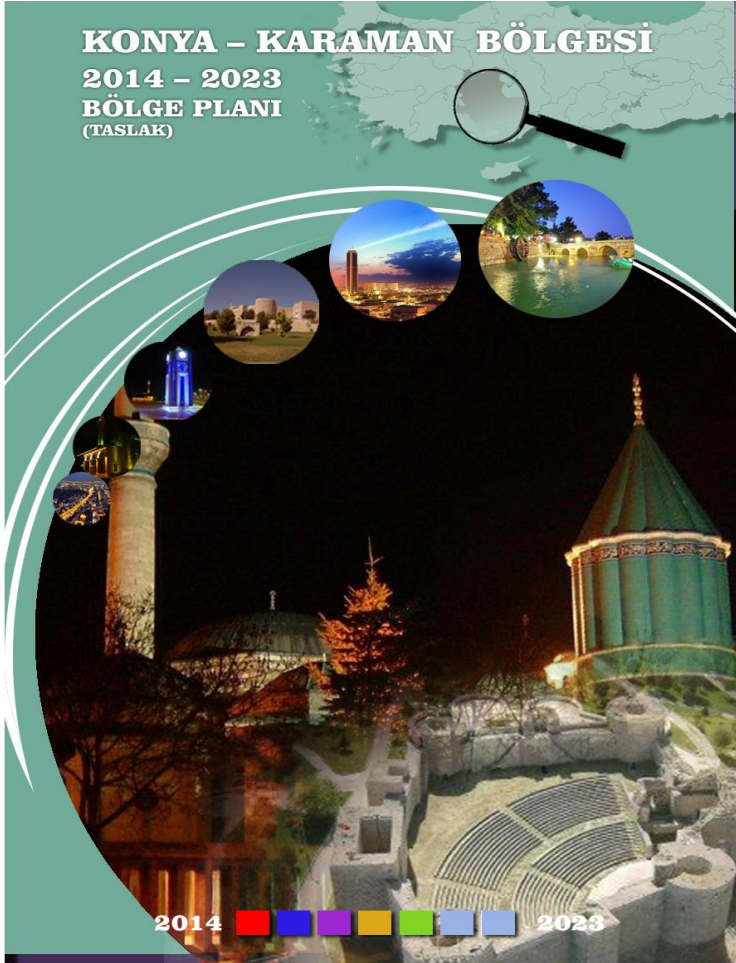
**ONUNCU
KALKINMA
PLANI** **2014
2018**

2023

16 bin dolar
kişi başı gelir

%7.2 işsizlik
oranı

KONYA KARAMAN BÖLGESİ 2014-2023 BÖLGE PLANI(TASLAK)

Ülkemizin bölgesel kalkınma politikalarının en önemli aracı olan yerinden hizmet veren uzmanlık kuruluşları olarak 26 kalkınma ajansı kuruldu. Bölgelerin ulusal kalkınma hedeflerine en fazla katkıyı sağlayacak şekilde gelişmesi ve dönüşmesini sağlamak üzere ajanslar koordinasyonunda bölge planları hazırlandı. Bu kapsamda Mevlana Kalkınma Ajansı koordinasyonunda bölgedeki tüm paydaşlarla birlikte hazırladığımız Bölge Planı, ülkemiz 2023 vizyonuna ve ulusal kalkınma hedeflerine en fazla katkıyı sağlayacak şekilde gelişmesini ve dönüşmesini sağlayacak yol haritasıdır.

BÖLGEMİZİN TARIMSAL POTANSİYELİ

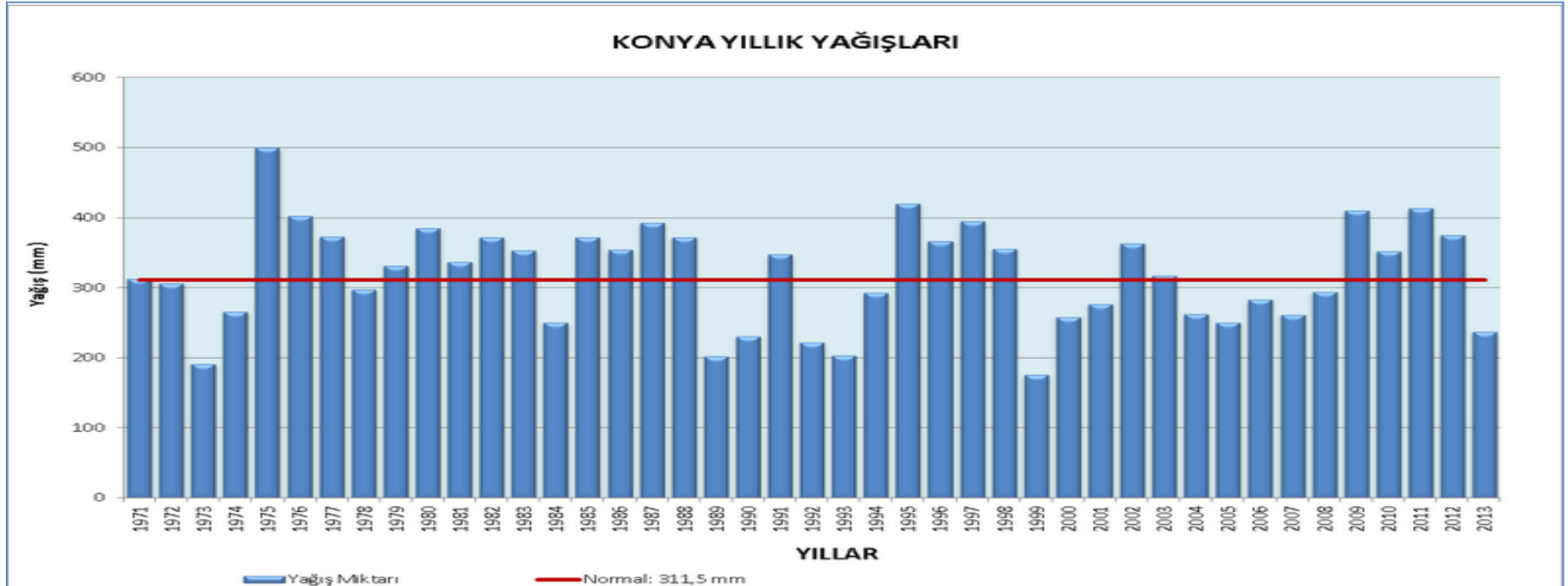
TARIMDA REKABETÇİLİĞİ ETKİLEYECEK UNSURLAR

KONYA YAĞIŞLAR

Konya Karaman Bölgesi Türkiye ortalama yağış değerlerinin yaklaşık yarısı kadar yağış almaktadır.

Türkiye Ortalaması : 643 mm

Konya : 311 mm

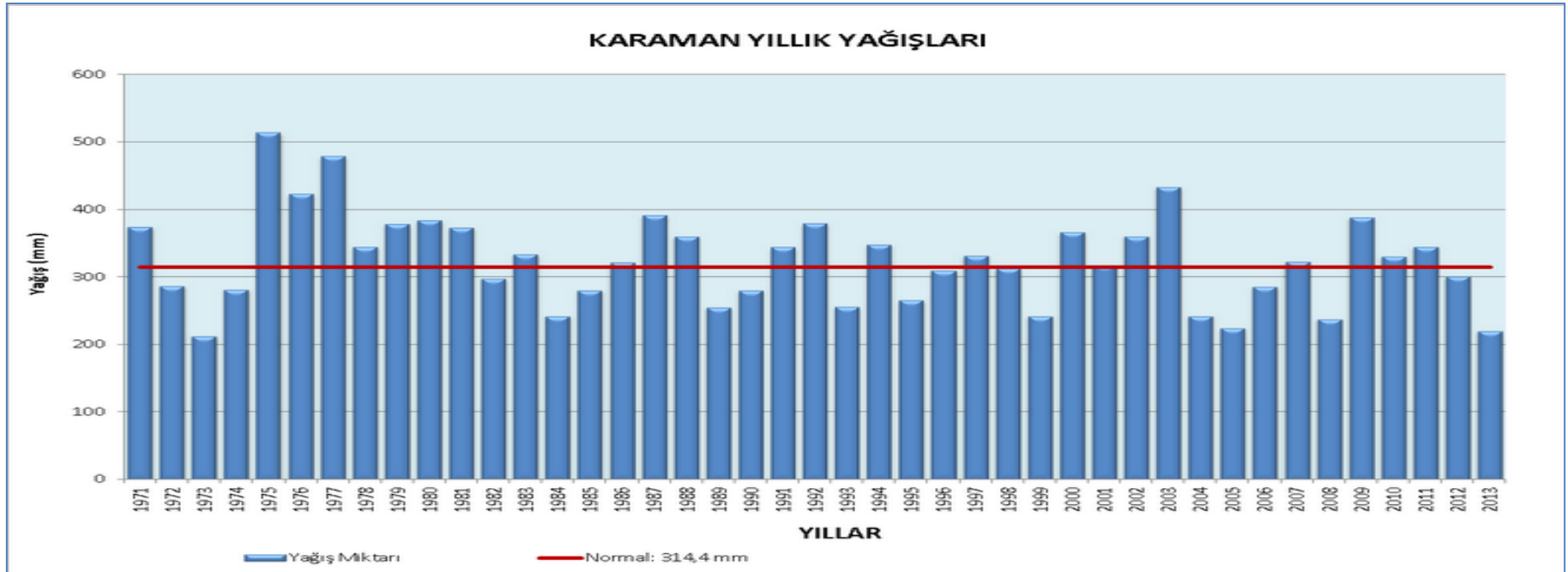
TARIMDA REKABETÇİLİĞİ ETKİLEYECEK UNSURLAR

KARAMAN YAĞIŞLAR

Konya Karaman Bölgesi Türkiye ortalama yağış değerlerinin yaklaşık yarısı kadar yağış almaktadır.

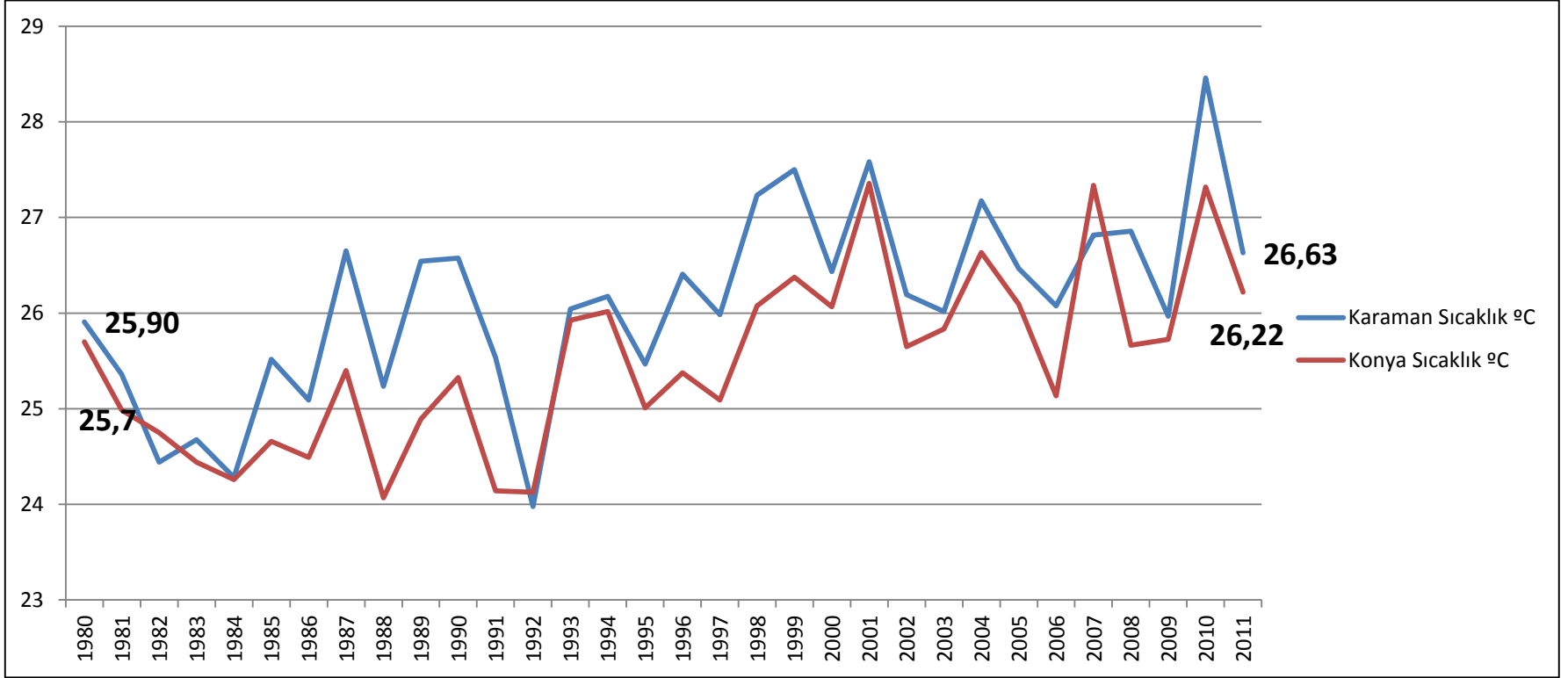
Türkiye Ortalaması : 643 mm

Karaman : 314 mm

TARIMDA REKABETÇİLİĞİ ETKİLEYECEK UNSURLAR

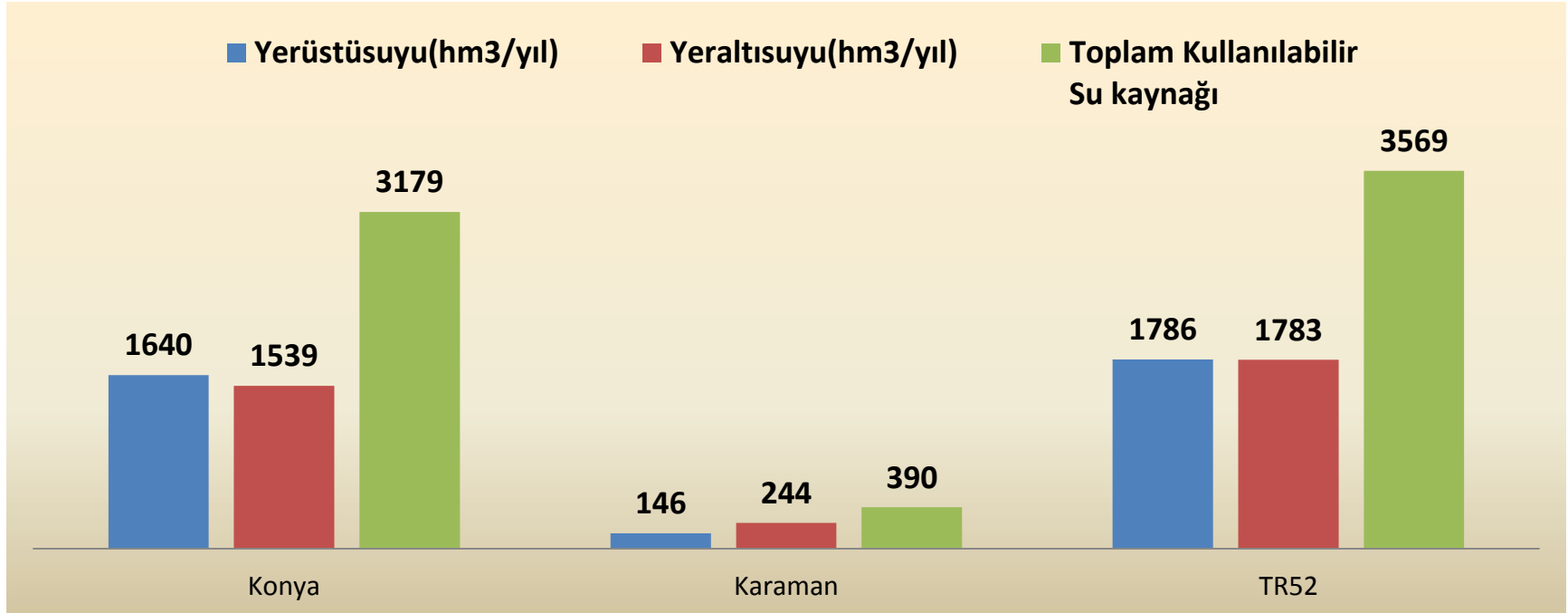
SICAKLIK

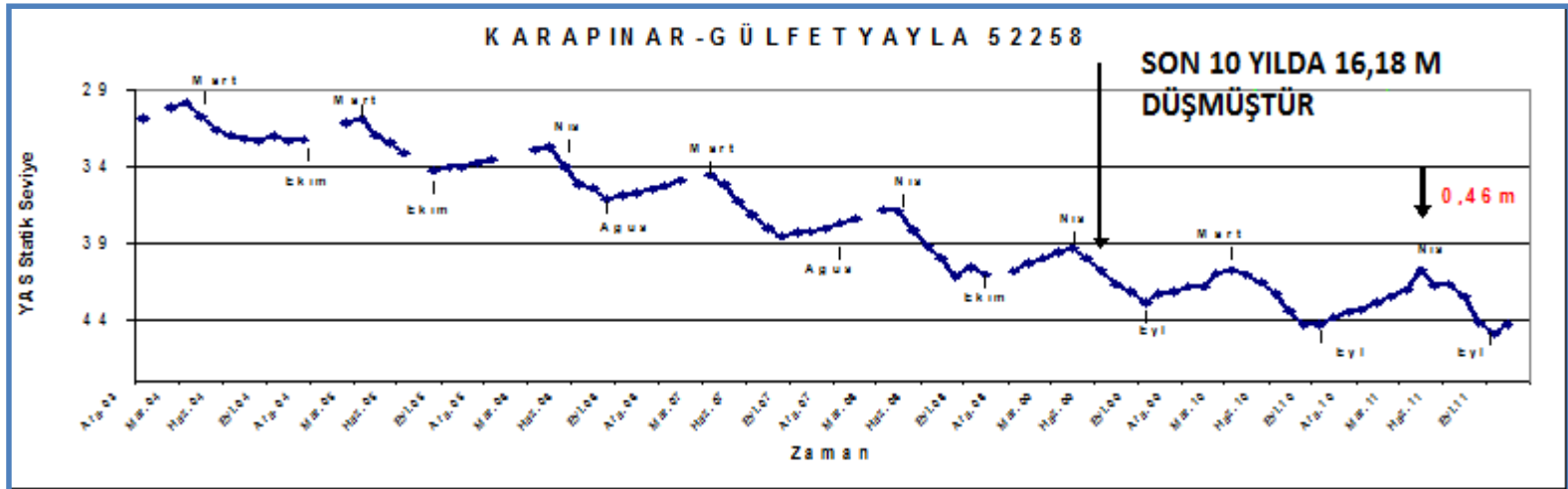
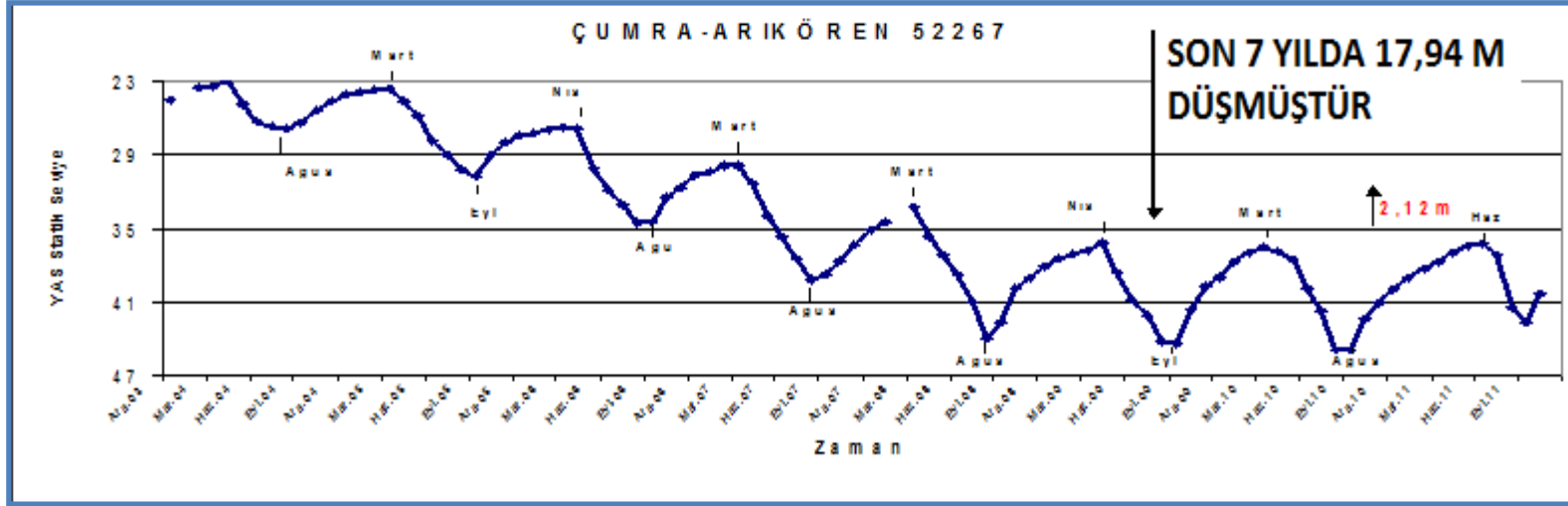
TARIMDA REKABETÇİLİĞİ ETKİLEYECEK UNSURLAR

KULLANILABİLİR SU KAYNAKLARI POTANSİYELİ

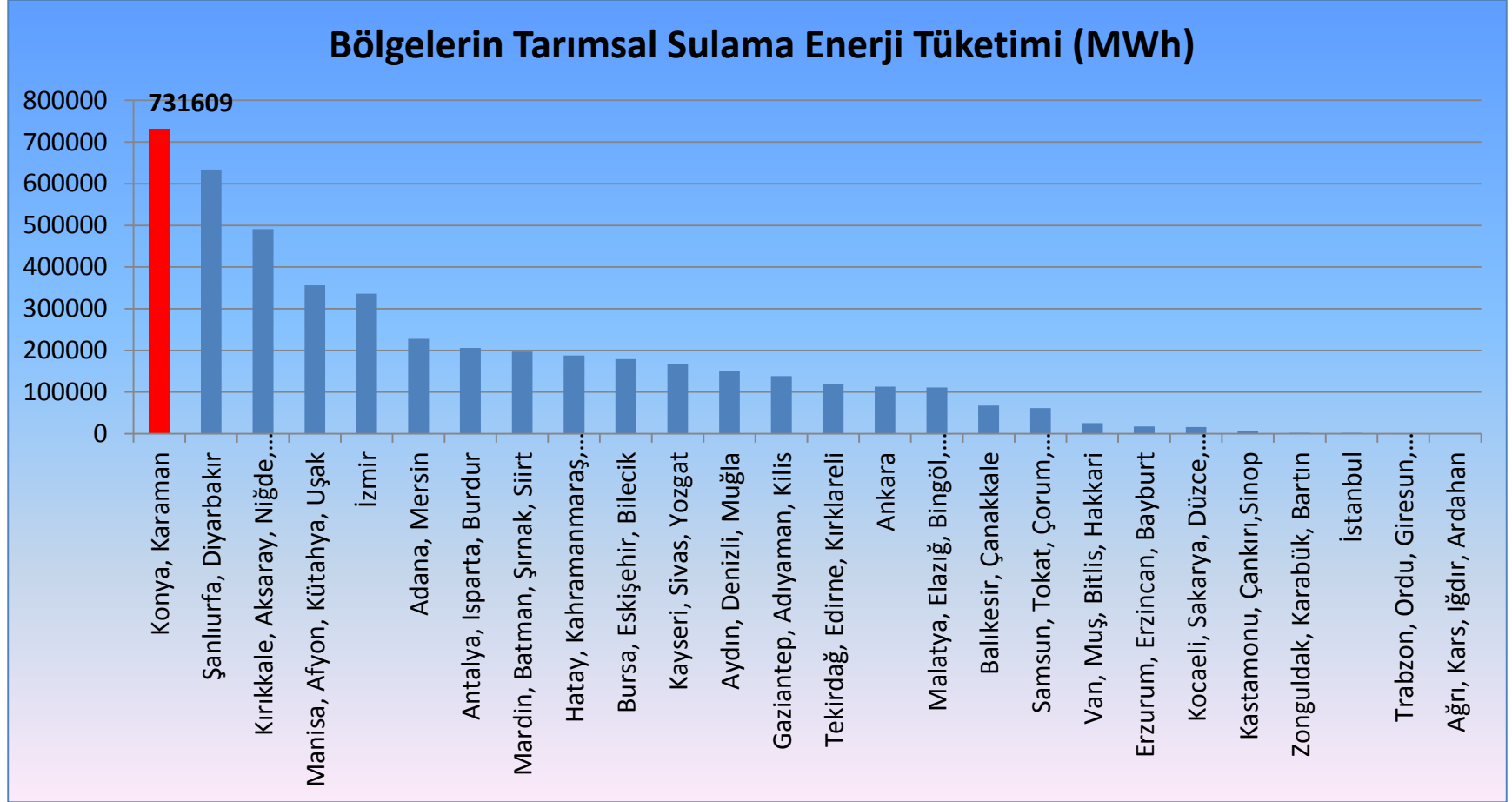
Bölgede tarıma elverişli arazinin çok kullanılabılır su kaynağı potansiyelinin az olması nedeniyle, Bölgedeki tarımsal üretimin kıt su kaynaklarına yapılacak planlamalara göre yapılması büyük önem arz etmektedir.

Yeraltı Suyu Kuyularında Kot Düşüyor

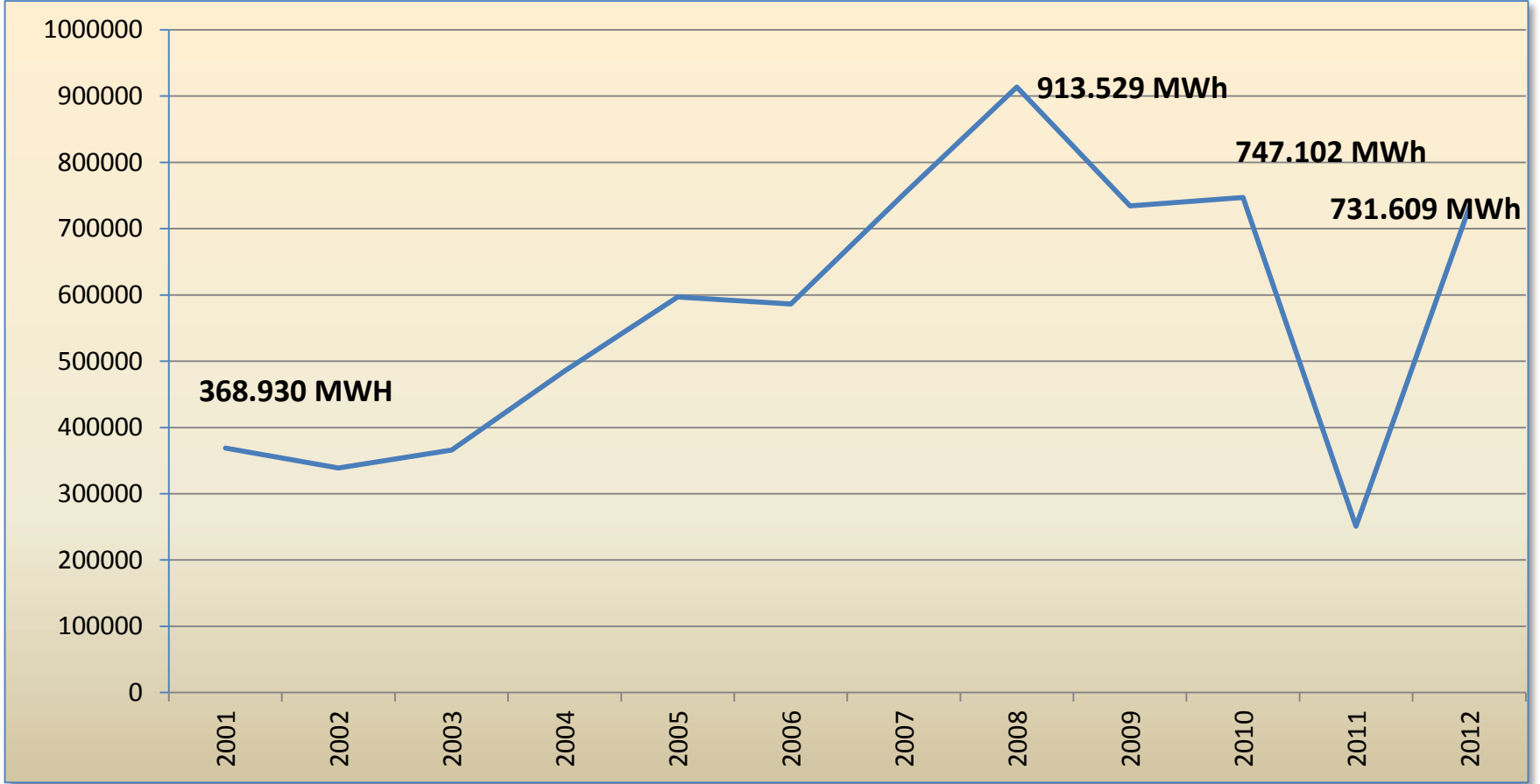

BÖLGELER ARASI KARŞILAŞTIRMA

Bölgenin Tarımsal Sulama Enerji Tüketimi

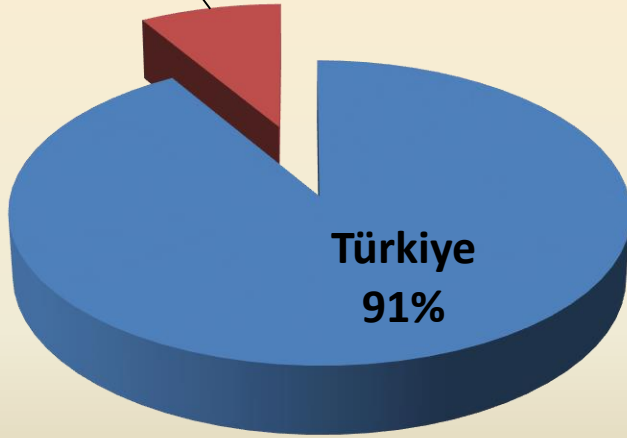
BÖLGE ENERJİ TÜKETİMİNİN YILLAR
İÇİNDEKİ DEĞİŞİMİ

TARIMDA REKABETÇİLİĞİMİ ETKİLEYECEK UNSURLAR

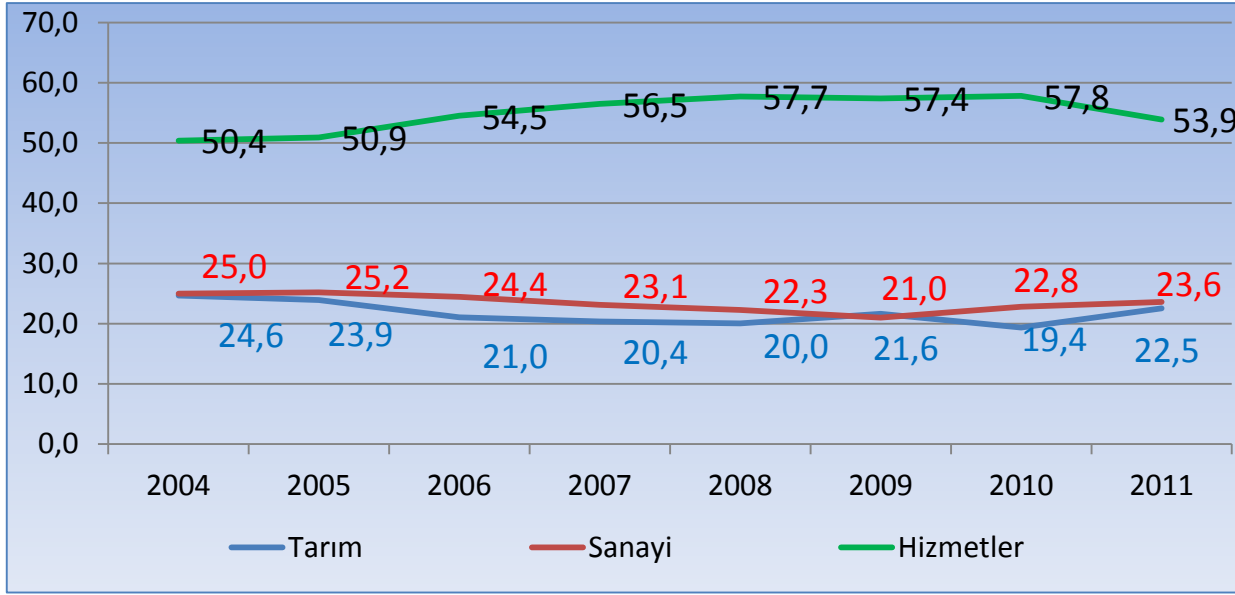
TARIM ARAZİLERİ

TR52 Toplam Alan(dekar)
Bölgesi
9%

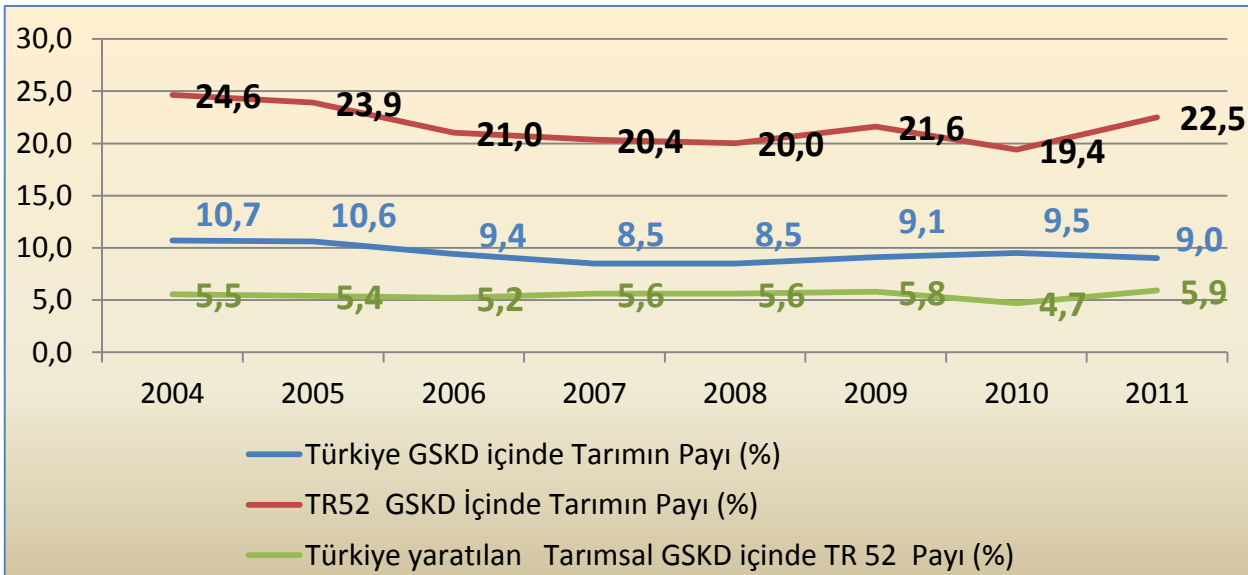

Konya Karaman Bölgesi Türkiye'nin tarımsal faaliyetlerinin en yoğun yaşandığı coğrafyalardan birisi olması özelliği ile tarım konusunda diğer düzey 2 bölgelerinden ayırt edici bir yapı sergilemektedir. Öyle ki bölge yüzölçümünün yarıya yakını tarım alanları oluşturmakta ve bu alan ülkemizdeki toplam tarım alanlarının %9'una karşılık gelmektedir. Öte yandan yaklaşık 50.000 km² lik yüz ölçümüyle birçok Avrupa ülkesinden daha büyük alana sahiptir.

BÖLGE TARIMININ GSKD PAYLARI

Ülkede tarım sektörünün sağladığı katma değer %9,0 düzeyindeyken bu oran bölgemizde %22,5'ler düzeyindedir. Bölgede yaratılan tarımsal katma değerın ülke ortalamasının üzerinde olması, bölge ekonomisinde tarım sektörünün halen önemini koruduğunu ve önceki yıllara nazaran önemini arttırdığını göstermektedir.

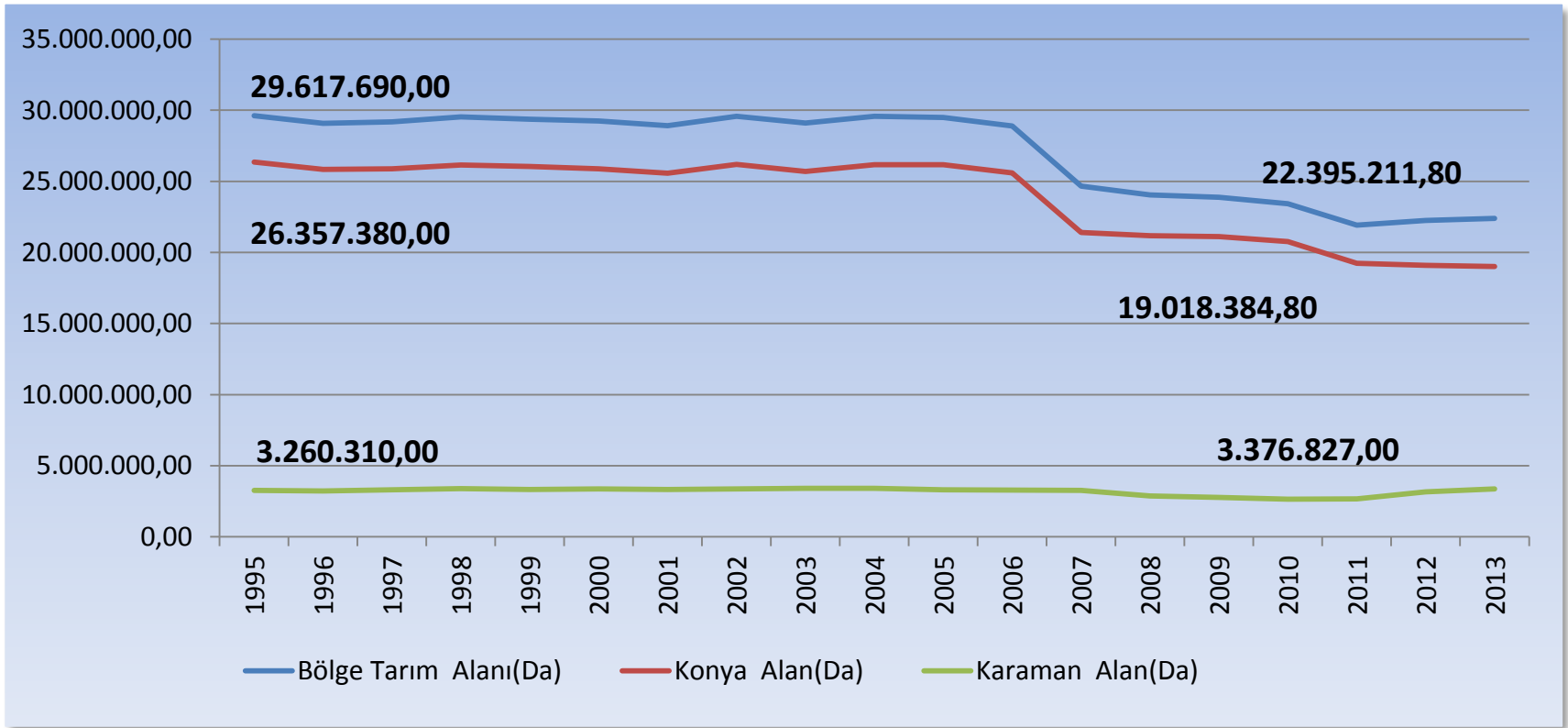
Yaklaşık 22,4 milyon da tarım alanı ile yüksek bir bitkisel üretim potansiyeline sahip olan bölgemizde **ağırlıklı olarak tahıl bitkileri ekilişi** yapılmakta olup sebze ve meyve alanları ülke ortalamasının oldukça altındadır. Bölgemizde işlenebilir tarım alanlarının yaklaşık **%67,3'ünde** tahıl üretimi gerçekleştirilmektedir

Bölgemizde bitkisel ürün dağılım oranları(%)

	Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Ekilen Alanı(Da)	Nadas Alanı(Da)	Sebze Bahçeleri Alanı(Da)	Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkilerinin Alanı(Da)	Süs Bitkileri Alanı(Da)
Konya	66,19	30,84	0,93	2,03	0,01
Karaman	73,55	12,74	4,11	9,60	0,00
Bölge	67,30	28,11	1,41	3,17	0,01
Türkiye	65,59	17,42	3,40	13,57	0,02

Diğer bölgelerle karşılaştırıldığında tarım alanlarında en fazla azalış bölgemizde gerçekleşmiştir. Ülkemizde olduğu gibi bölgemizde de özellikle 2004 ve sonrasında kuraklığın daha fazla hissedilmesi neticesinde 2007 yılında tarımsal ekilişlerde azalışlar başlamış ve artarak devam etmiştir.

Bölgemizde İşlenen Tarım Alanları Değişimi(da)

2013 yılında tahıl grubunda olduğu gibi sebze ve meyve üretiminde bir miktar artış sağlanmış olsa da 1998 yılı ekiliş oranları yakalanamamıştır. **Alan olarak en fazla azalış tahıl grubunda olsa da oransal olarak en fazla azalış(%30) meyve yetiştiriciliğinde yaşanmış olup bunun en önemli nedeninin bağ (üzüm) alanlarındaki azalışlardır.**

Bölgede bitkisel üretim alanı değişimleri(da)

	Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Ekilen Alanı(Dekar)	Nadas Alanı(Dekar)	Sebze Bahçeleri Alanı(Dekar)	Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkilerinin Alanı(Dekar)	Süs Bitkileri Alanı(Dekar)
1995	17.724.250,00	10.546.900,00	339.520,00	1.007.020,00	0,00
1998	17.737.660,00	10.373.730,00	348.270,00	1.068.080,00	0,00
2001	16.697.480,00	10.679.280,00	347.540,00	1.184.360,00	0,00
2004	15.760.180,00	12.548.440,00	405.250,00	866.360,00	0,00
2007	15.130.515,00	8.391.571,00	397.097,00	748.628,00	0,00
2010	14.145.848,00	8.298.886,00	302.105,00	671.176,00	0,00
2013	15.072.678,00	6.295.777,00	315.416,00	709.834,00	1.506,80
1995-2013	-2.651.572,00	-4.251.123,00	-24.104,00	-297.186,00	1.506,80

Tüm üretim sınıflarında azalma söz konusu

	Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Ekilen Alanı(Dekar)	Nadas Alanı(Dekar)	Sebze Bahçeleri Alanı(Dekar)	Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkilerinin Alanı(Dekar)	Süs Bitkileri Alanı(Dekar)
1995	15.537.890,00	9.920.230,00	253.810,00	645.450,00	0
1998	15.510.110,00	9.694.720,00	236.820,00	699.130,00	0
2001	14.421.010,00	10.140.900,00	220.580,00	795.810,00	0
2004	13.262.220,00	12.228.050,00	240.530,00	448.640,00	0
2007	12.642.925,00	8.172.768,00	229.492,00	362.980,00	0
2010	12.174.314,00	8.064.840,00	172.418,00	357.637,00	0
2013	12.588.987,00	5.865.622,00	176.516,00	385.753,00	1.506,80
1995-2013 Farkı	-2.948.903,00	-4.054.608,00	-77.294,00	-259.697,00	1.506,80

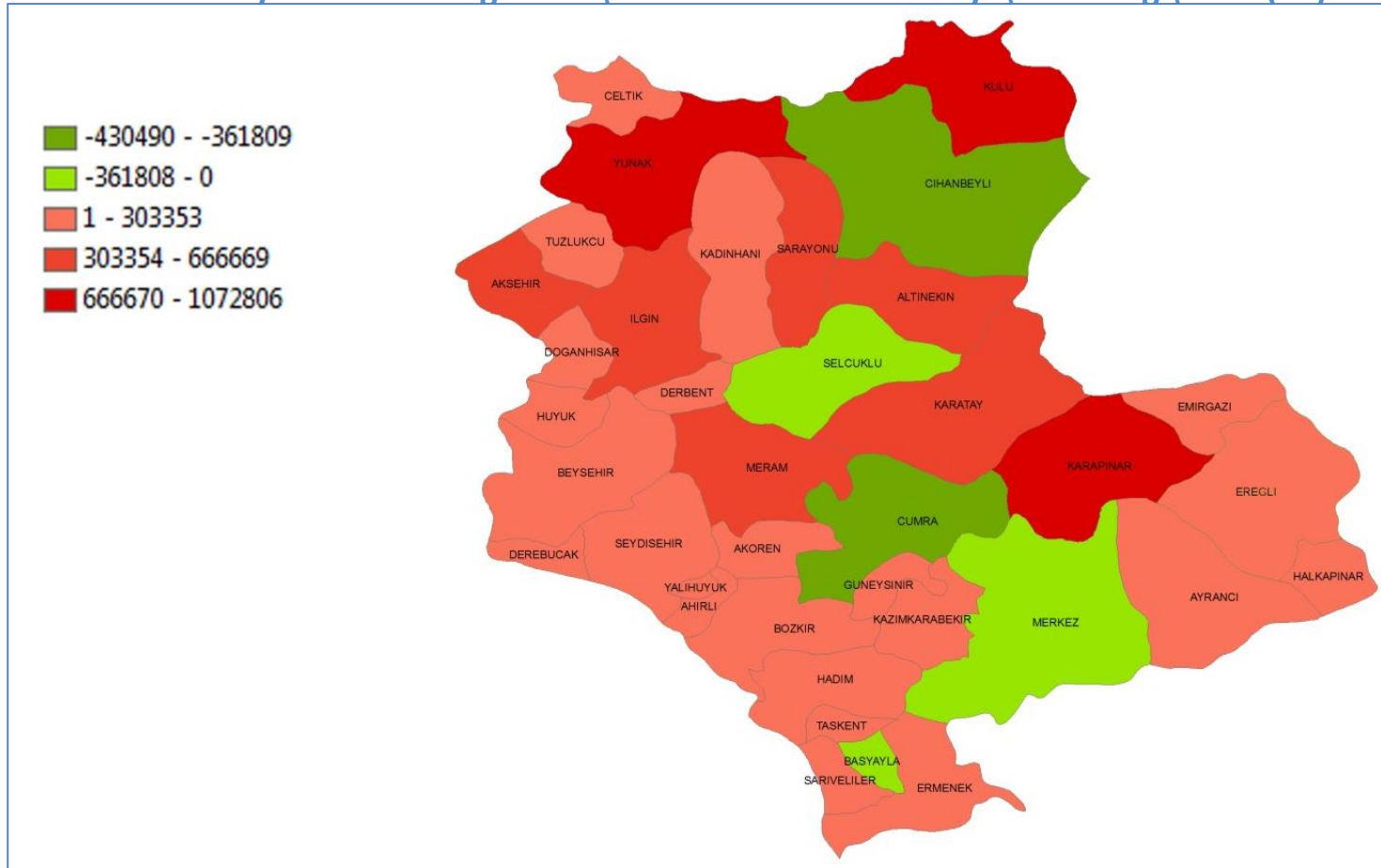
Sebze ve tahıl üretim alanları artış gösteriyor

	Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Ekilen Alanı(Dekar)	Nadas Alanı(Dekar)	Sebze Bahçeleri Alanı(Dekar)	Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkilerinin Alanı(Dekar)	Süs Bitkileri Alanı(Dekar)
1995	2.186.360,00	626.670,00	85.710,00	361.570,00	0,00
1998	2.227.550,00	679.010,00	111.450,00	368.950,00	0,00
2001	2.276.470,00	538.380,00	126.960,00	388.550,00	0,00
2004	2.497.960,00	320.390,00	164.720,00	417.720,00	0,00
2007	2.487.590,00	218.803,00	167.605,00	385.648,00	0,00
2010	1.971.534,00	234.046,00	129.687,00	313.539,00	0,00
2013	2.483.691,00	430.155,00	138.900,00	324.081,00	0,00
1995-2013 Farkı	297.331,00	-196.515,00	53.190,00	-37.489,00	0,00

İLÇE DÜZEYİNDE AZALIŞLAR

Cihanbeyli, Selçuklu Çumra, Karaman Merkez ve Başyayla ilçeleri dışında kalan tüm bölge ilçelerinde tarım alanlarında azalma olduğu anlaşılmıştır. En fazla azalış toplamda yaklaşık **1 milyon dekar ile Karapınar** ilçesinde yaşanmıştır.

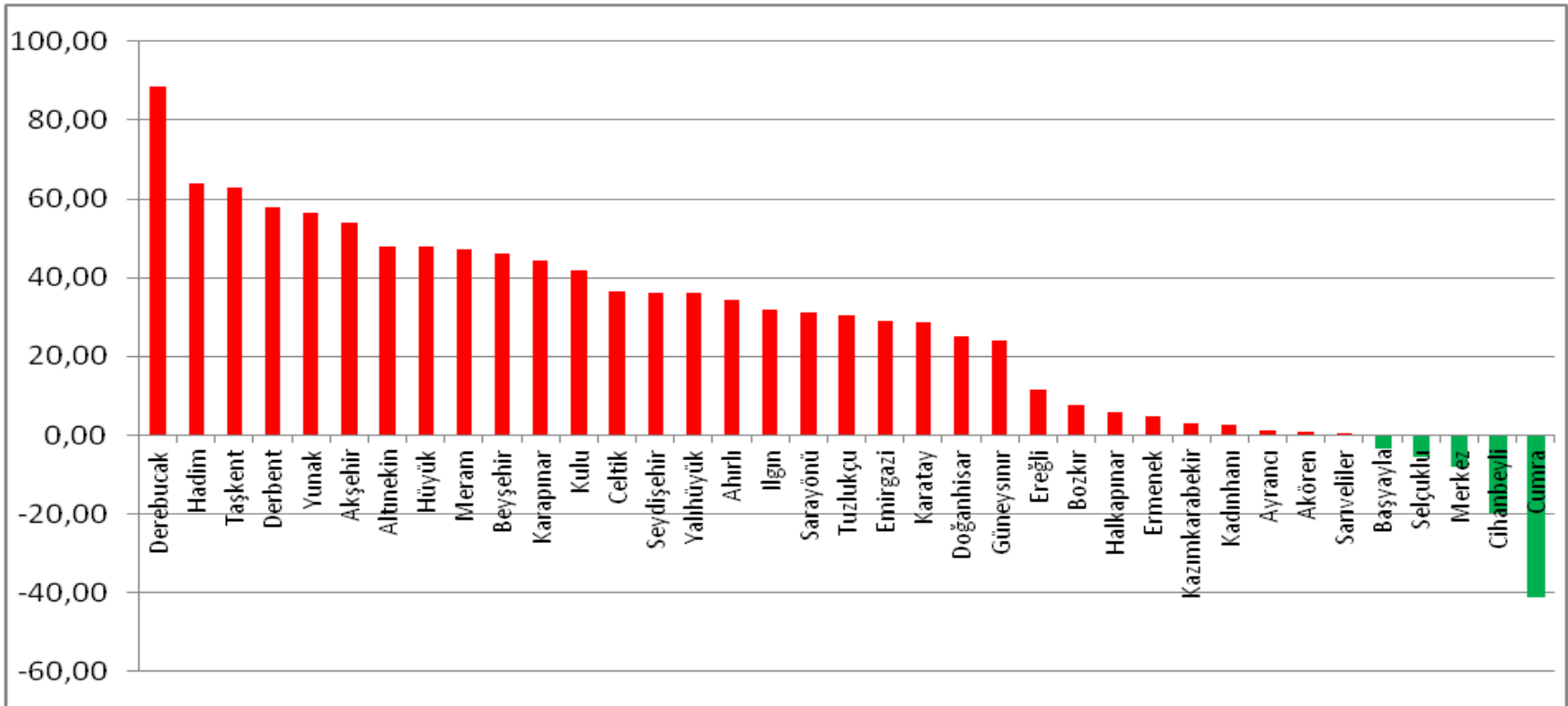
1995-2013 yılları arası bölgemiz ilçeleri tarım alanlarında yaşanan değişimler(da)

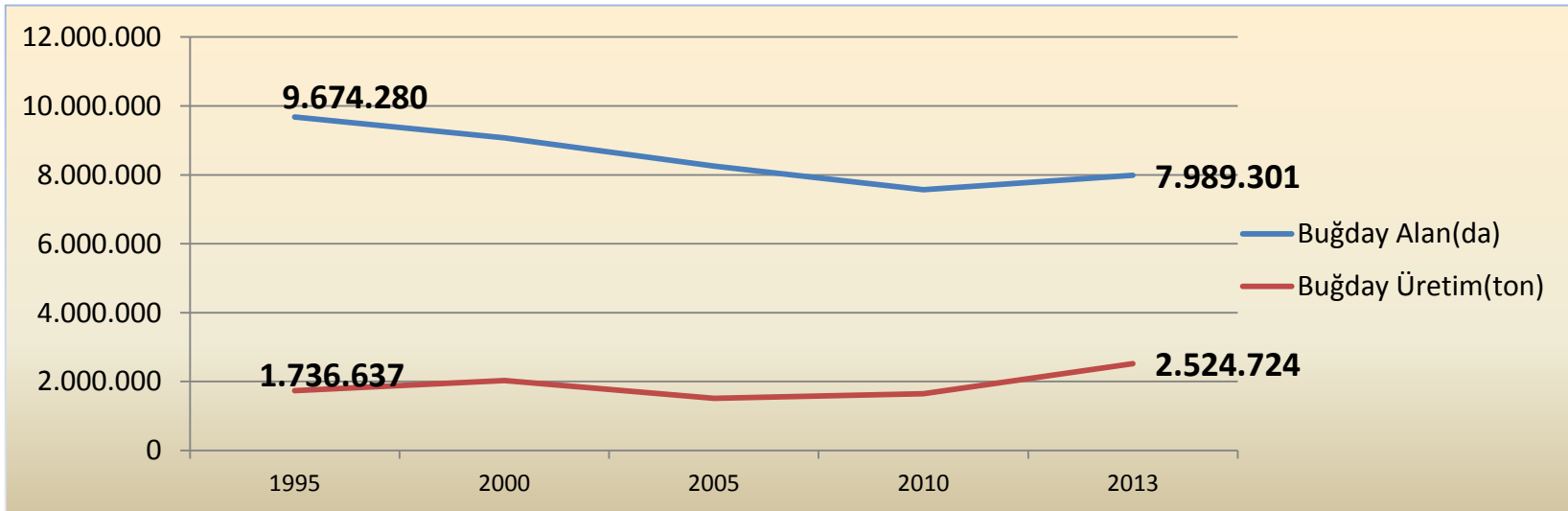
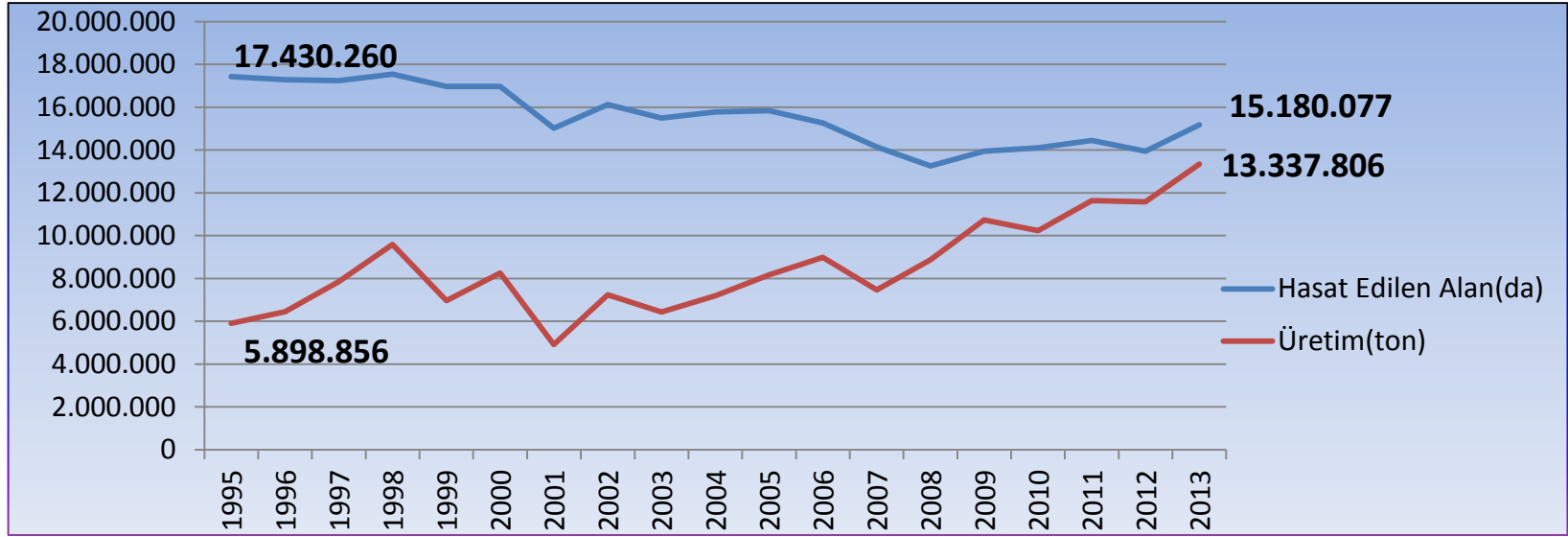
İLÇE DÜZEYİNDE AZALIŞLAR

Tarım alanlarındaki azalışa **oransal olarak baktığımızda** ise durumun farklılaştığı göze çarpmaktadır. Parsellerin görece dağınık ve küçük olduğu dağlık kırsal alanlarda yer alan ilçelerimizde toplam tarım alanı içindeki azalış oranlarının daha fazla olduğu görülmektedir. **Derebucak, Hadim, Taşkent** ilçeleri oransal olarak en fazla azalışın gerçekleştiği yerleşimlerdir.

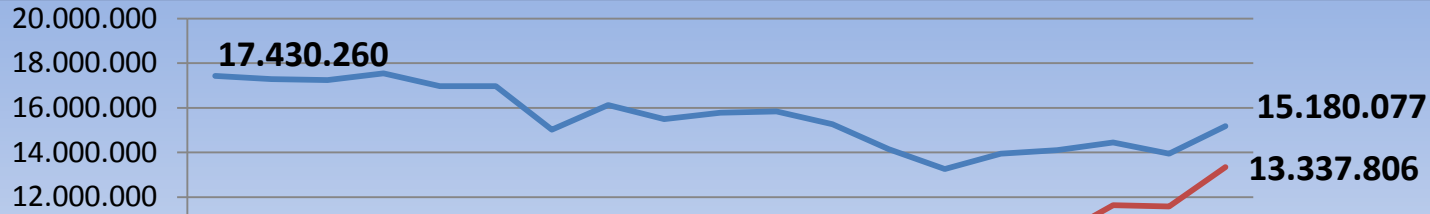
1995-2013 yılları arası bölgemiz ilçeleri tarım alanlarında yaşanan değişimler(%)

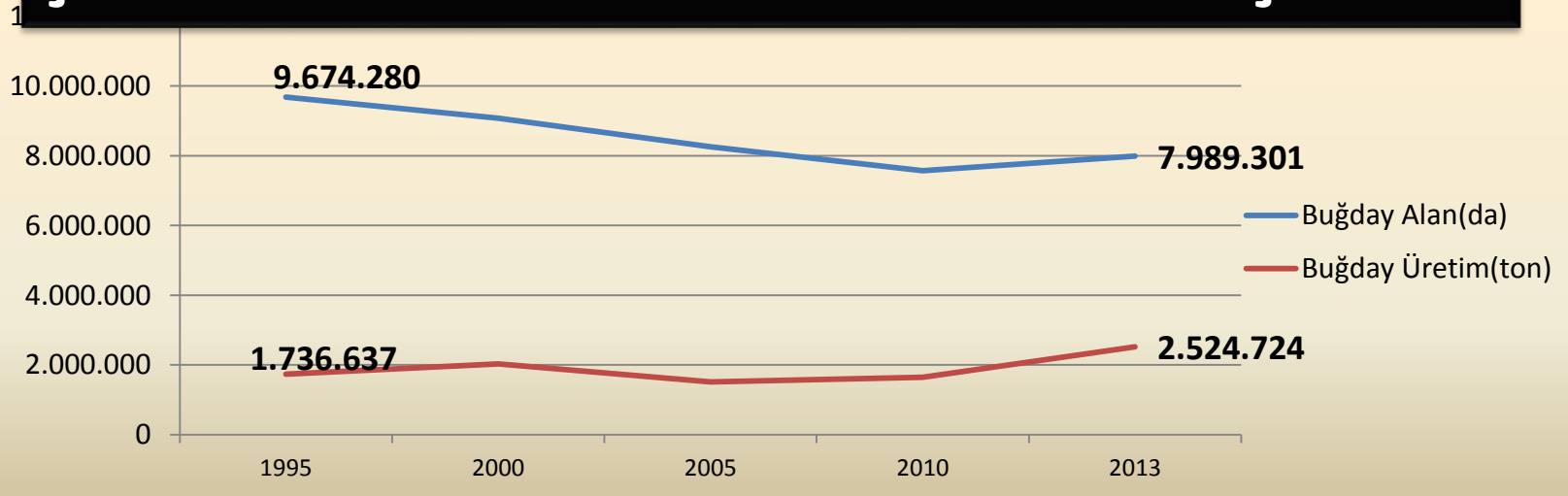
ÜRETİM MİKTARINDA ARTIŞ VAR

ÜRETİM MİKTARINDA ARTIŞ VAR

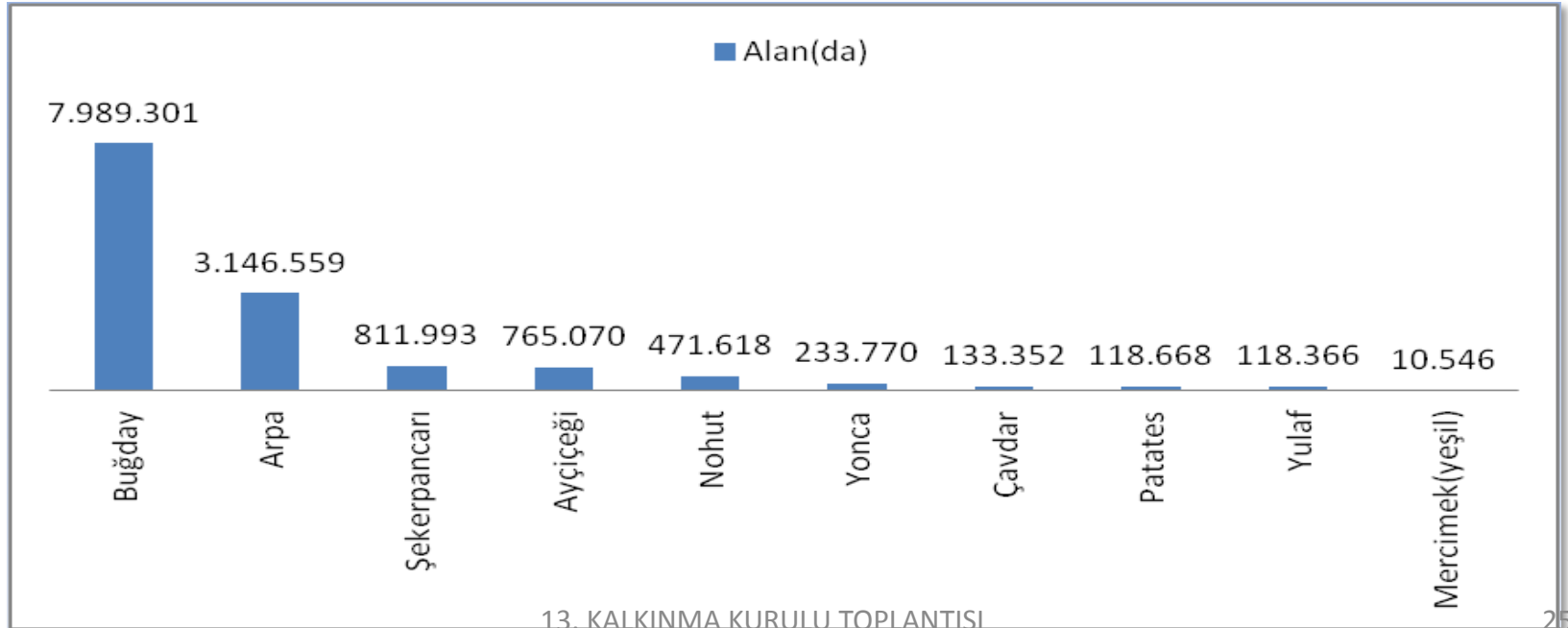
FAO 2050 yılında sosyo ekonomik baskılar ve iklim değişimi etkileri neticesinde gelişmekte olan ülkelerin tarımsal üretimlerini iki katına çıkarmak zorunda olduklarını belirtmiştir.

BÖLGEMİZDE ÖNE ÇIKAN ÜRÜNLER

TAHİL VE DİĞER BİTKİSEL ÜRÜNLER

- Bölgemiz ülkemiz toplam tahıl üretiminin yaklaşık %11'ini üretmektedir. Tahıl ambarı olarak anılan bölgemiz ekiliş alanı olarak ilk sırada yer almasına karşın toplam üretim miktarı açısından Şanlıurfa, Diyarbakır(TRC2) Bölgesinde sonra gelmektedir.
- Bölgemizde 1995-2013 yılları arası üretim desenleri incelendiğinde uzun yıllar içerisinde tahıl ve diğer bitkisel ürünler grubunda ağırlıklı olarak **buğday, arpa, şekerpancarı, ayçiçeği, nohut** ekilişleri öne çıkmaktadır.

BÖLGEMİZDE ÖNE ÇIKAN ÜRÜNLER

TAHİL VE DİĞER BİTKİSEL ÜRÜNLER

- Bölgemiz ülkemiz toplam tahıl üretiminin yaklaşık %11'ini üretmektedir. Tahıl ambarı olarak anılan bölgemiz ekiliş alanı olarak ilk sırada yer almasına karşın toplam üretim miktarı açısından Şanlıurfa, Diyarbakır(TRC2) Bölgesinde sonra gelmektedir.
- Bölgemizde 1995-2013 yılları arası üretim desenleri incelendiğinde uzun yıllar içerisinde tahıl ve diğer bitkisel ürünler grubunda ağırlıklı olarak **buğday, arpa, şekerpancarı, ayçiçeği, nohut** ekilişleri öne çıkmaktadır.

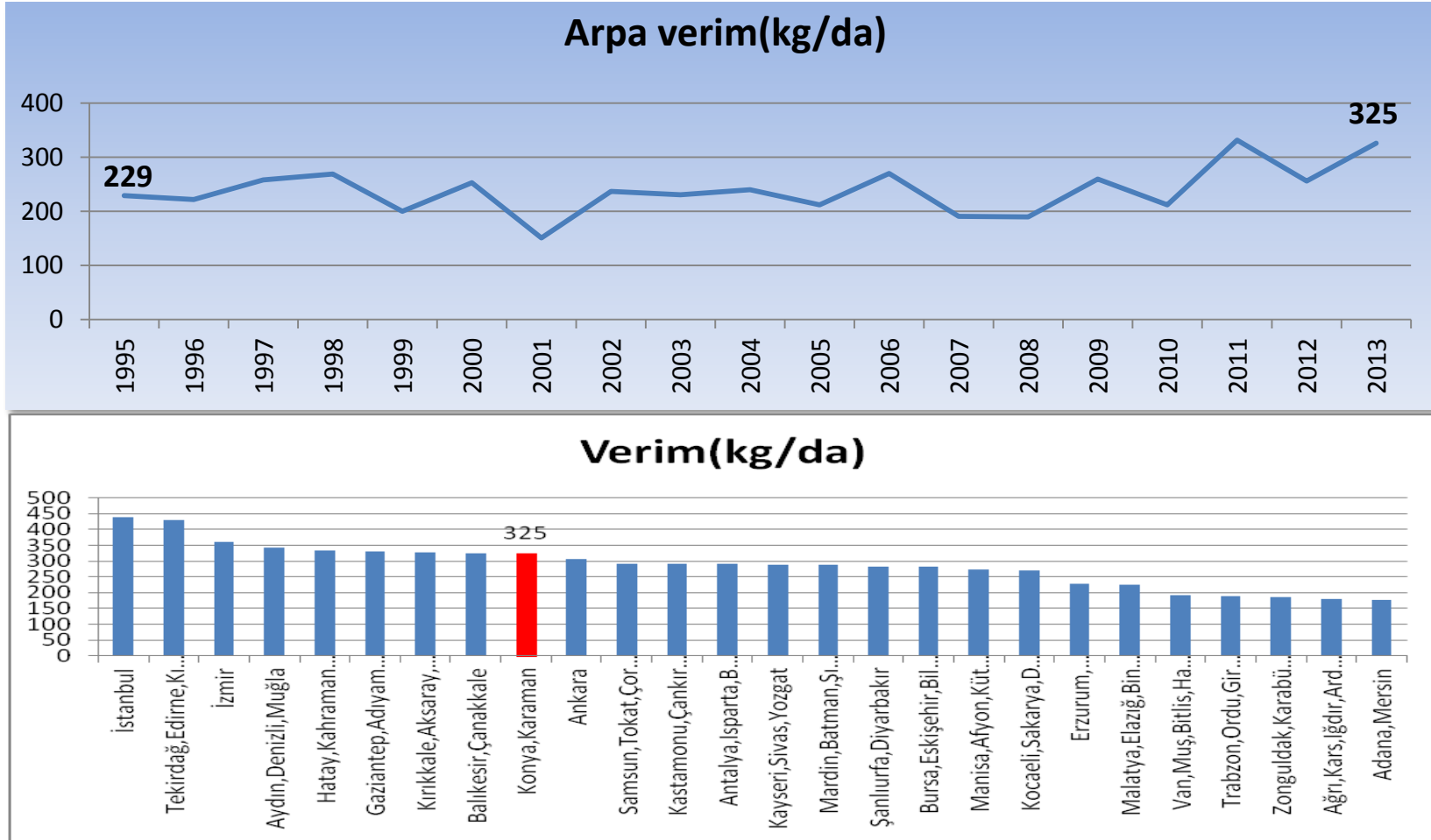
VERİM VE ÜRETİM KARŞILAŞTIRILMASI

TAHİL VE DİĞER BİTKİSEL ÜRÜNLER

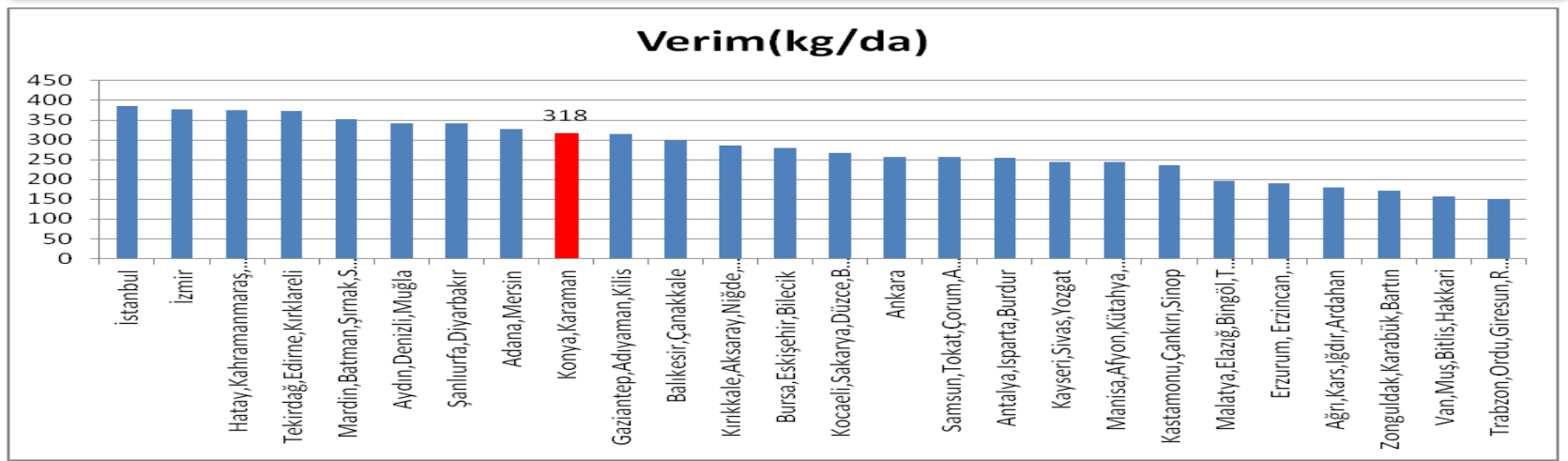
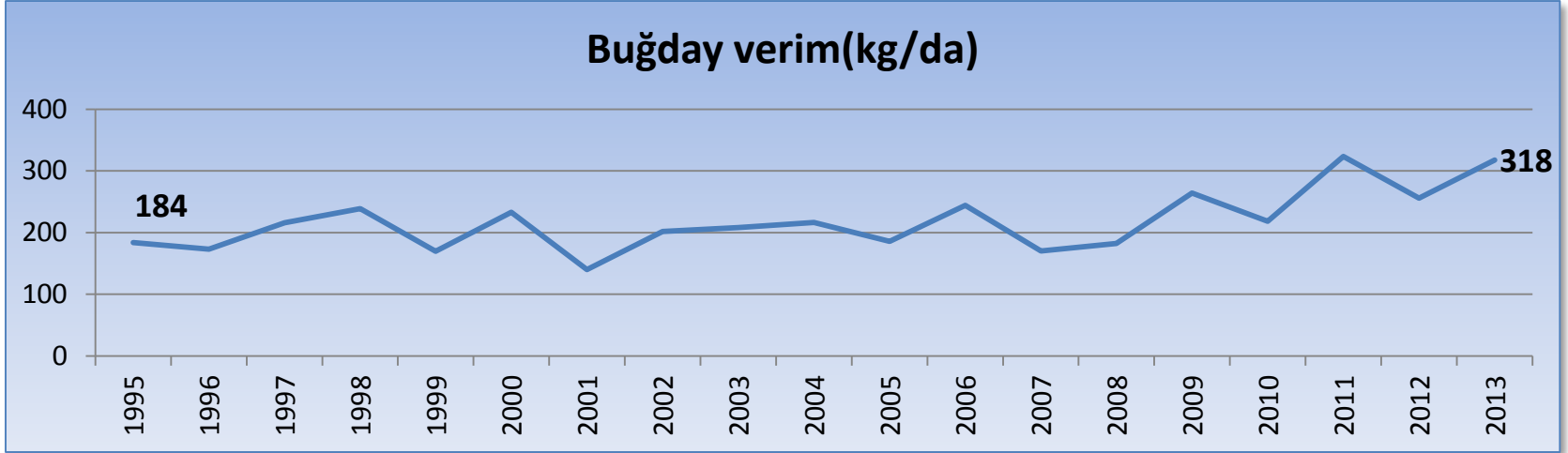
Ürün	Dünya(ton)	Türkiye(ton)	Bölge(ton)	Türkiye/ Dünya(%)	Bölge/ Türkiye(%)	Bölge/ Dünya (%)	Bölge Verim (kg/da)	Türkiye Verim (kg/da)	Dünya Verim (kg/da)
Arpa	144.761.831	7.900.000(5)	1.021.249	5,46	12,88	1,8	325(7)	290(8)	291
Buğday	713.217.069	22.050.000(11)	2.524.724	3,09	11,45	0,35	318(6)	284(8)	326
Şekerpancarı	250.191.362	16.483.000(5)	5.314.799	6,6	32,2	2,12	6548(2)	5664(4)	5625
Ayçiçeği	44.753.264	1.523.000(8)	287.790	3,4	18,90	0,64	376(3)	250(6)	175
Nohut	13.102.023	506.000(4)	69.863	3,9	13,80	0,64	148(16)	119(22)	97

ARPA

Türkiye’de tahıl alanları içerisinde buğdaydan sonra en fazla yetiştirilen ürün arpa olup, toplam tarım alanlarının %11.20’sini oluşturmaktadır. Bölgemizde ise toplam tarım alanlarının %11,6’sında arpa tarımı yapılmaktadır. Bölgemiz ise 1,02 milyon tonluk üretimi ilk sırada yer almakta olup ülkemiz toplam üretiminin %12,88’sini karşılamaktadır.

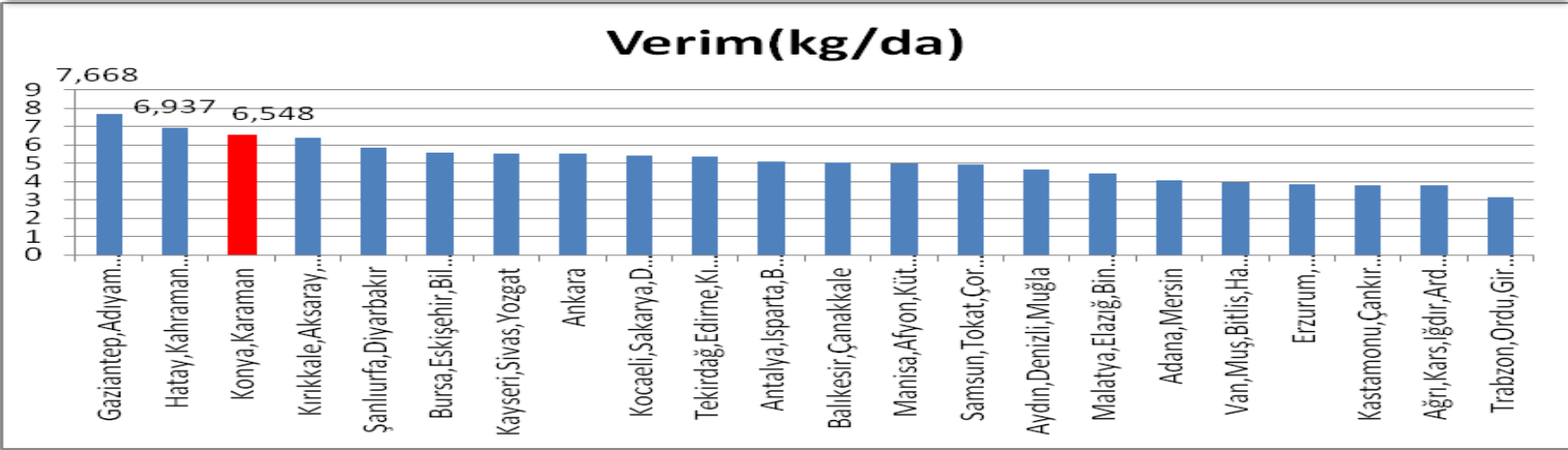
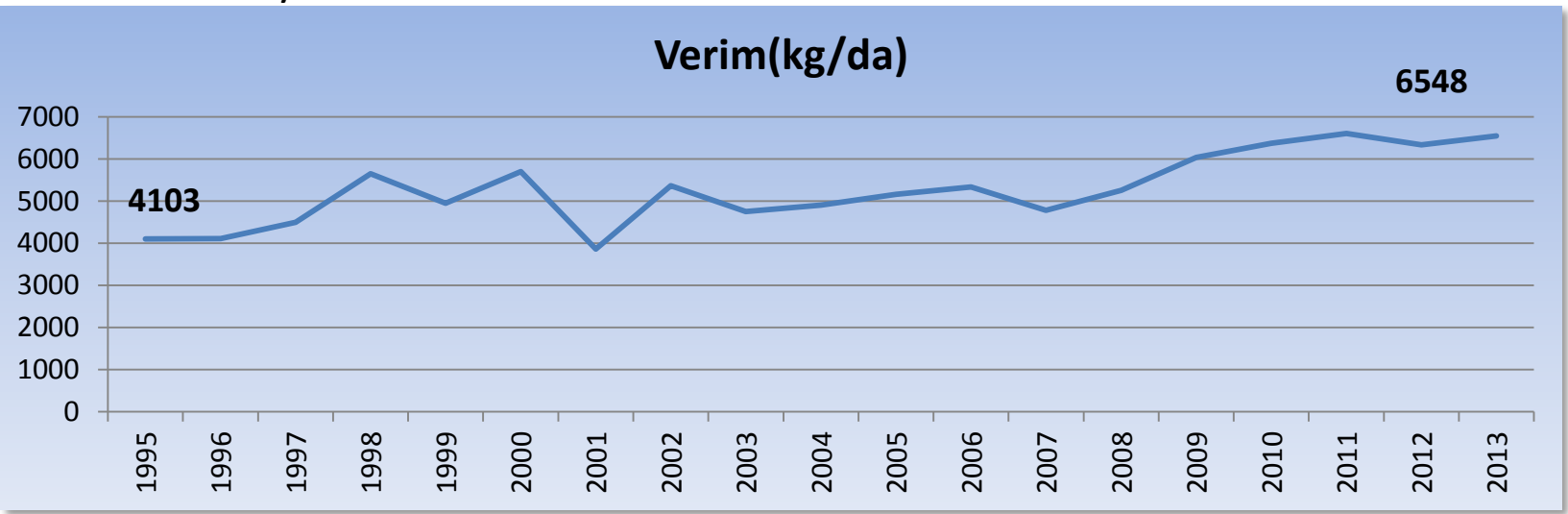

Türkiye’de tahıl alanları içerisinde en fazla yetiştirilen ürün buğday olup, toplam tarım alanlarının %32,7’sini oluşturmaktadır. Bölgemizde ise toplam ekim alanlarının %35,6’sında buğday tarımı yapılmaktadır.

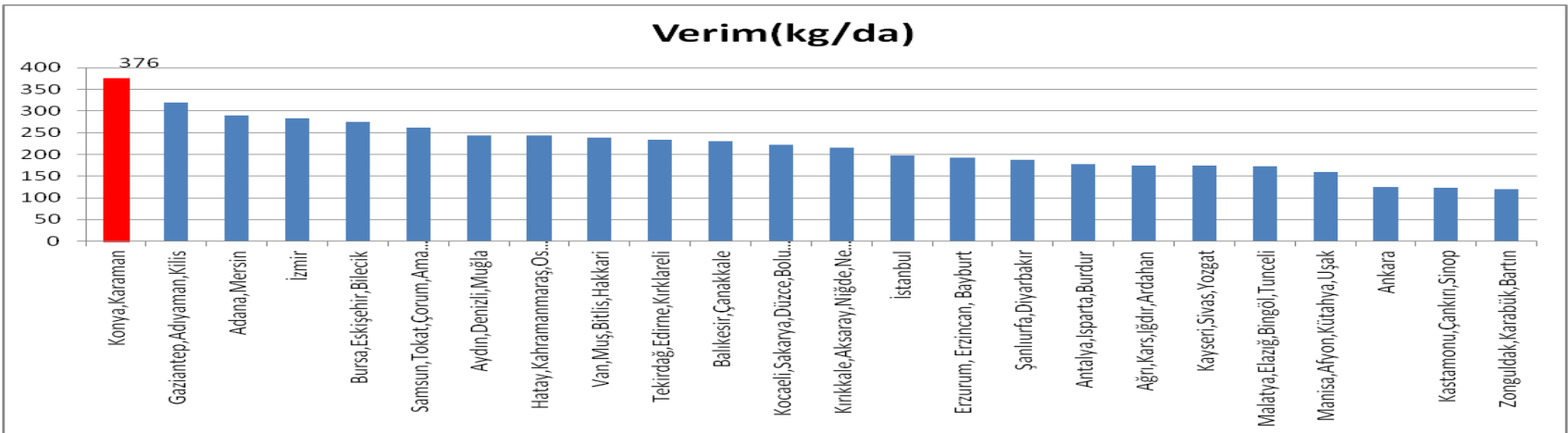
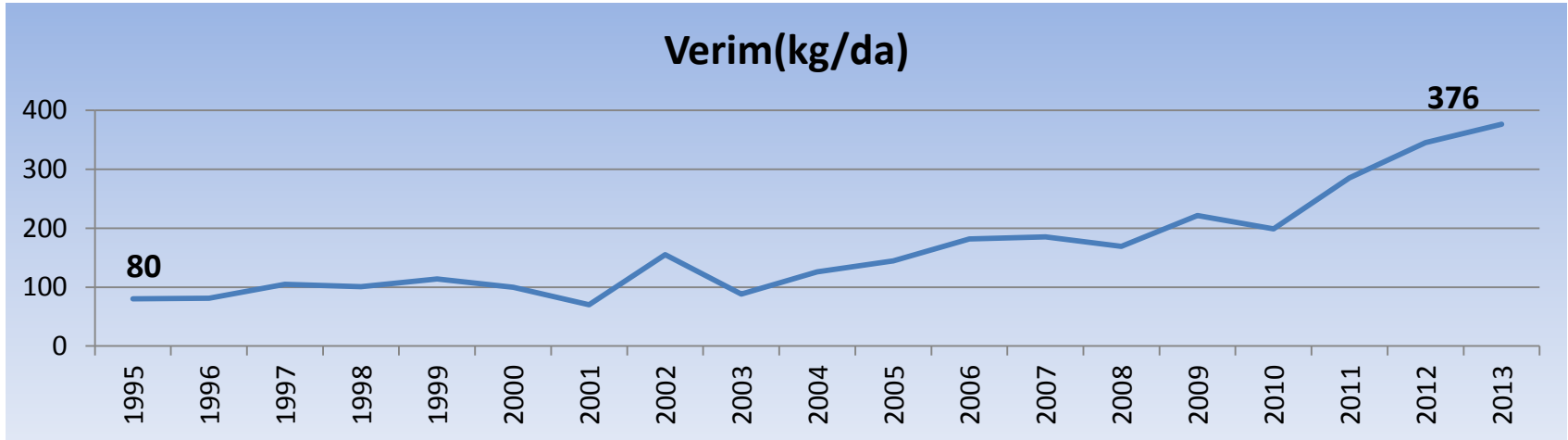
ŞEKERPANCARI

TÜİK verilerine göre 2013 yılında bölgemizde tarım alanlarının %3,6'sında şekerpancari tarımı yapılmıştır. Üretim ve ekilen alan açısından ilk sırada yer alan bölgemiz verim açısından 3.sırada yer almaktadır.

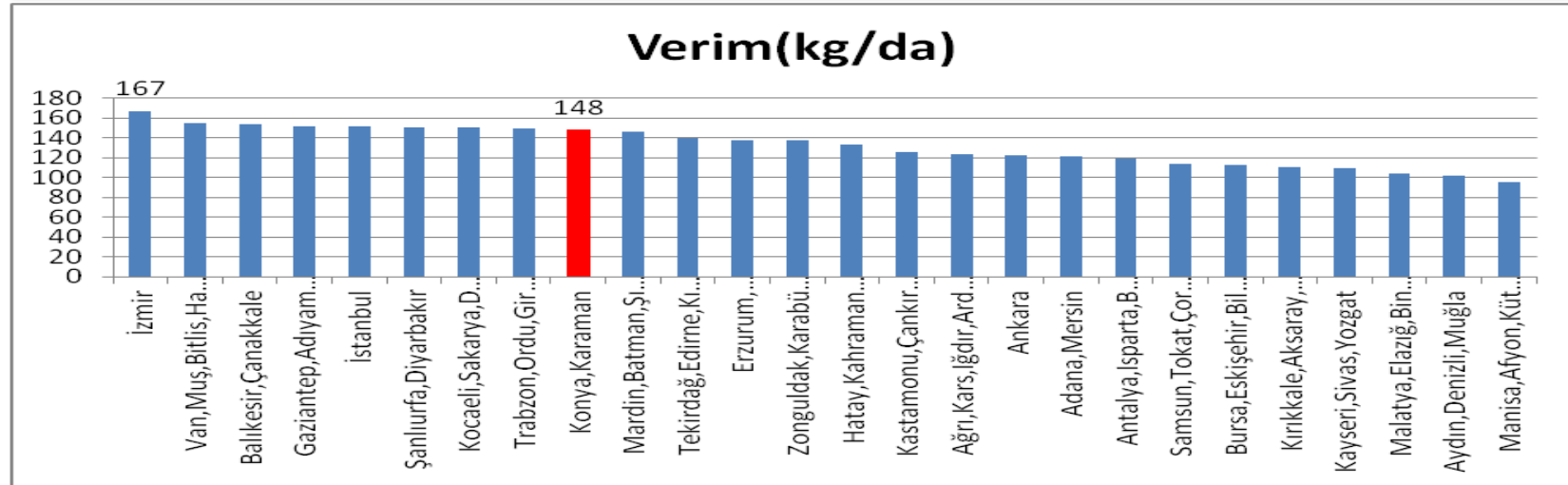
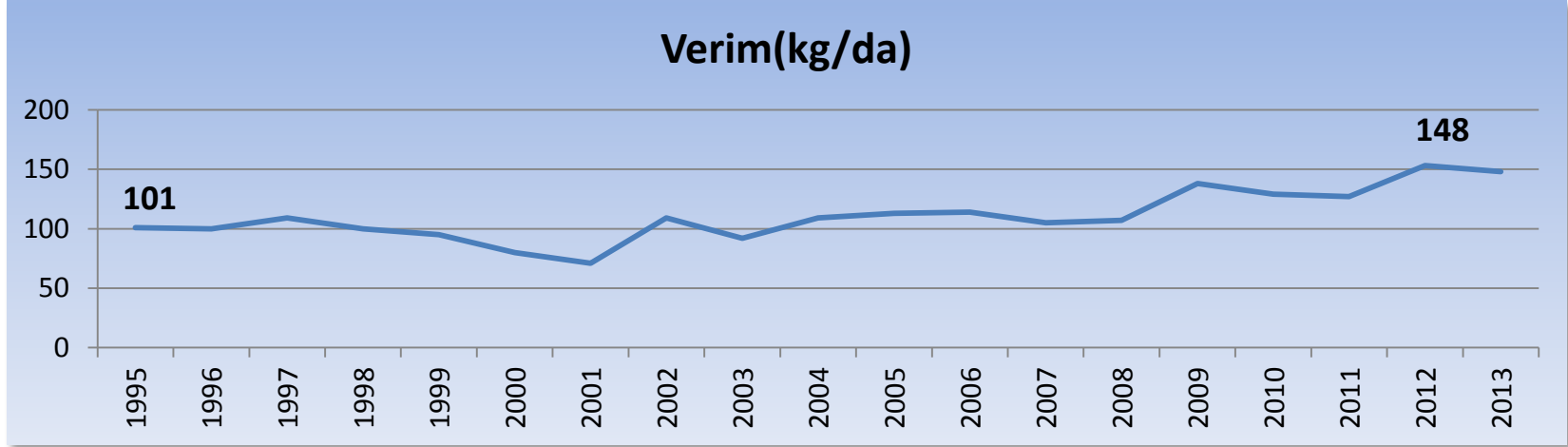
AYÇİÇEĞİ

Bölgemizde son yıllarda önemli düzeyde artış gören yağlık ayçiçeği üretimi dekara 376 kg ile 2013 yılında hem dünya hem de Türkiye ortalama verimlerinin üzerinde bir verime sahip olup bölgeler arası karşılaştırmada ilk sırada yer almaktadır. **Bölgemiz elde ettiği bu yüksek verim değerleri ile ülke üretiminin yaklaşık 1/5'ini karşılamaktadır.**

NOHUT

Nohut üretim açısından ilk sırada yer alan bölgemiz verim açısından değerlendirildiğinde ülke ve dünya ortalamasının üzerinde bir verim yakalamıştır. Ülkemizde diğer bölgeler ile karşılaştırıldığında ise 148 kg/da'lık verimi ile 9. Sırada yer almaktadır.

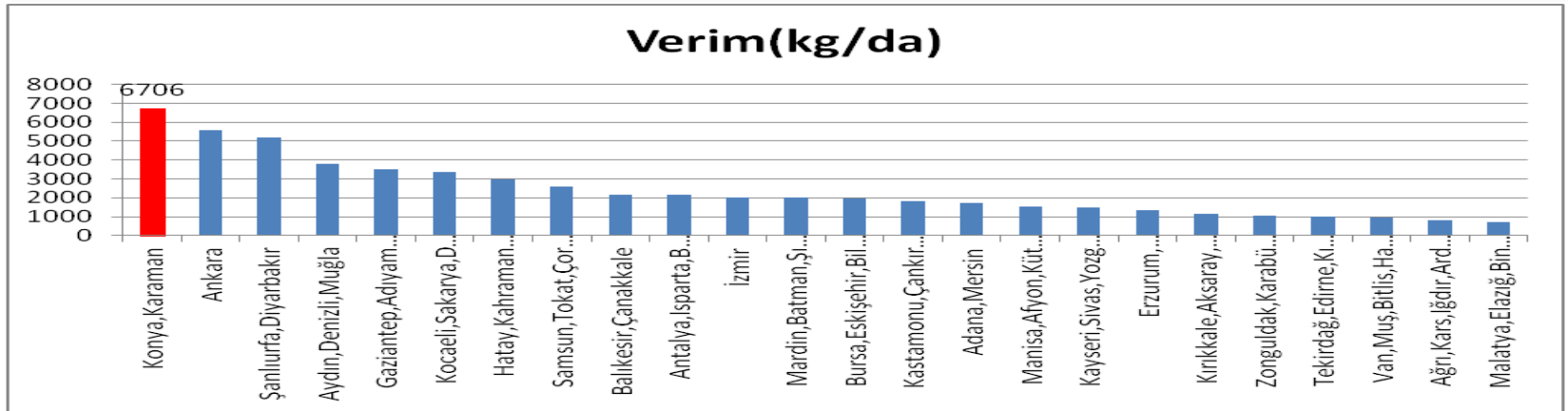
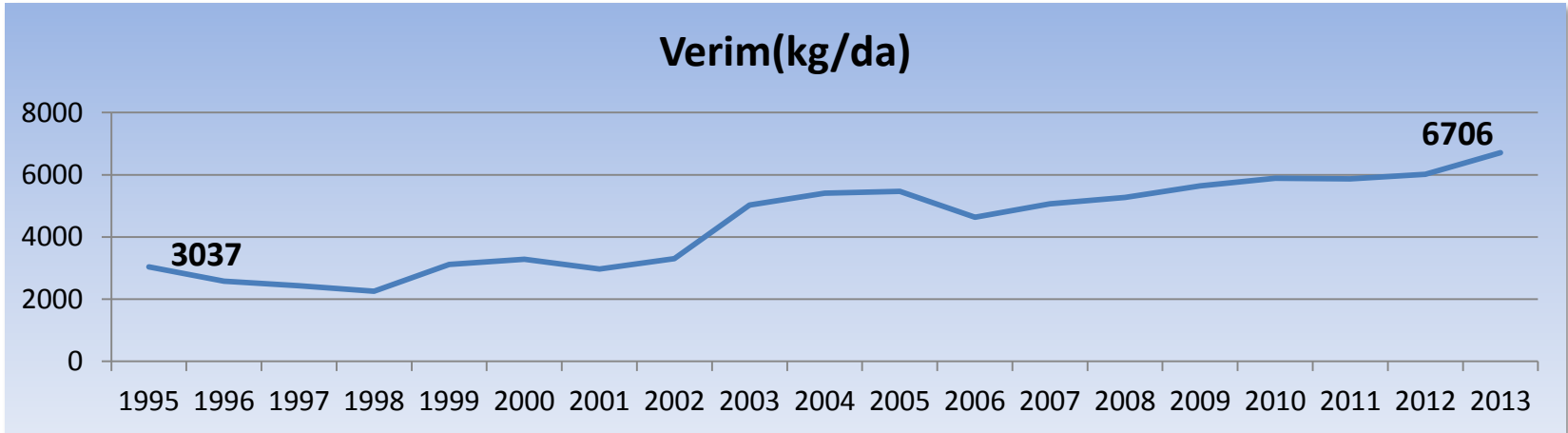

SEBZELER

Ülkemiz toplam sebze üretiminin %3,9'u bölgemizden sağlanmaktadır. Toplam sebze üretimimizi diğer bölgelerle karşılaştırdığımızda ulusal düzeyde çok rekabetçi olmadığımız görülmektedir. Sebze üretimi sulamaya bağımlı bir üretim biçimidir. Bölgemizde hemen hemen tüm sebze çeşitleri yetiştirilmesine karşın su kısıtı nedeniyle sebze üretiminde **havuç** dışında rekabetçi olduğumuz başka bir ürünümüz bulunmamaktadır.

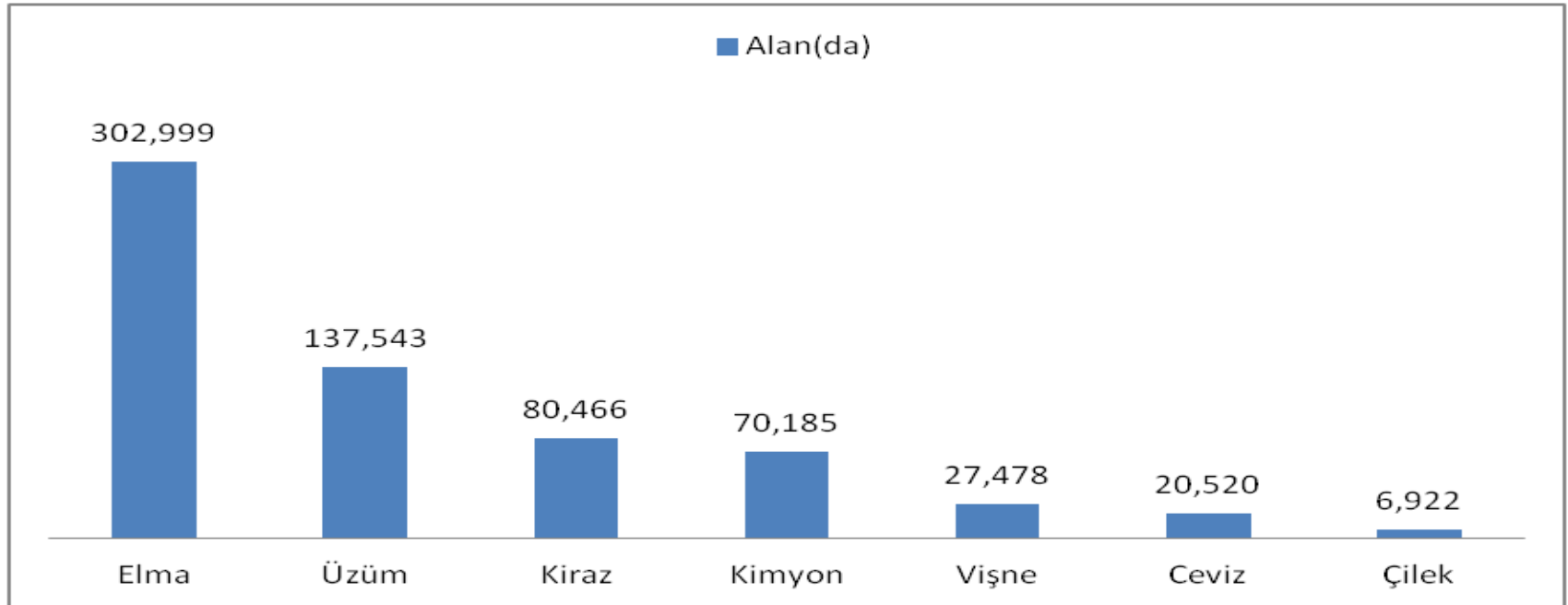
Ürün	Dünya(ton)	Türkiye(ton)	Bölge(ton)	Türkiye/ Dünya(%)	Bölge/Türkiye(%)	Bölge/Dünya(%)
Havuç	36.917.246	714.000	476.240	1.93	66.70	1.29

Ülkemiz havuç üretiminin %66,7'sini karşılayan bölgemiz havuç üretiminin merkezi konumundadır. Dünya ve ülke ortalamasının oldukça üstünde verime sahiptir. Bölgeler arası verim karşılaştırılmasına bakıldığında ise en fazla verimin alındığı bölge konumunda olduğumuz görülmektedir. Bölgemiz ayrıca ihracata yönelik olarak üretilen siyah havucun üretildiği tek merkez olma özelliğine sahiptir.

MEYVE İÇECEK VE BAHARAT BİTKİLERİ

- Bölgemiz ülkemiz toplam meyve ve baharat bitkileri üretiminin yaklaşık %5'ini üretmektedir. Üretim miktarı açısından 7. Sırada yer alan bölgemiz ağaç başı verim değerleri açısından ülke ortalamasının altında yer almaktadır.
- Bölgemizde 1995-2013 yılları arası üretim desenleri incelendiğinde meyve, içecek ve baharat bitkileri gurubunda ağırlıklı olarak(%87,2) **elma, üzüm, kiraz, vişne ve kimyon** ekilişlerinin öne çıktığı anlaşılmıştır.

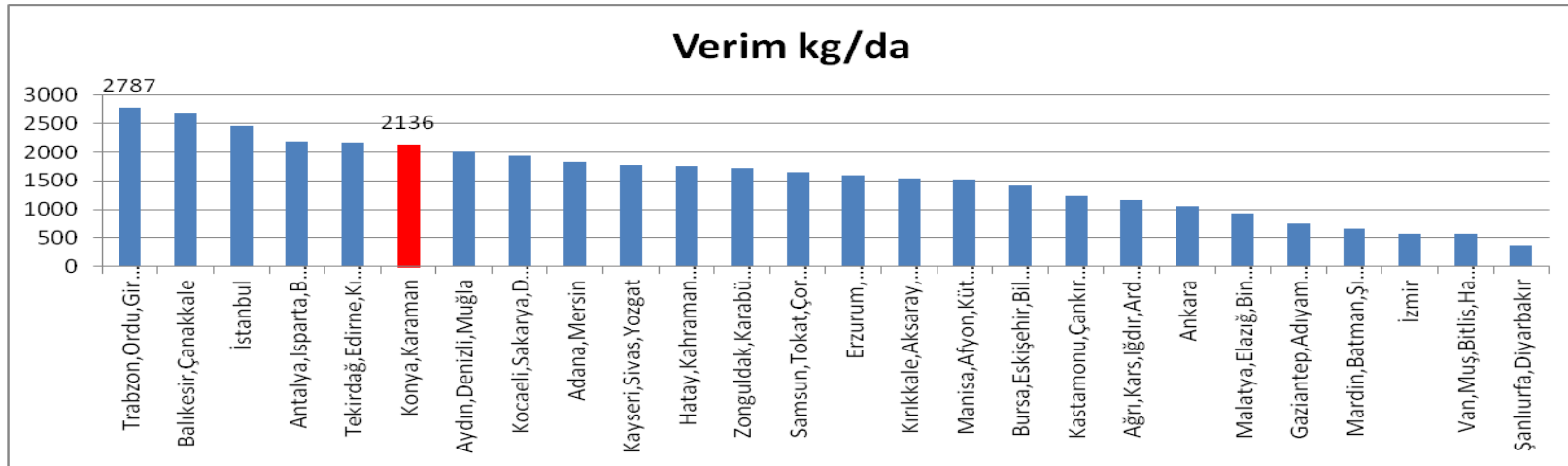
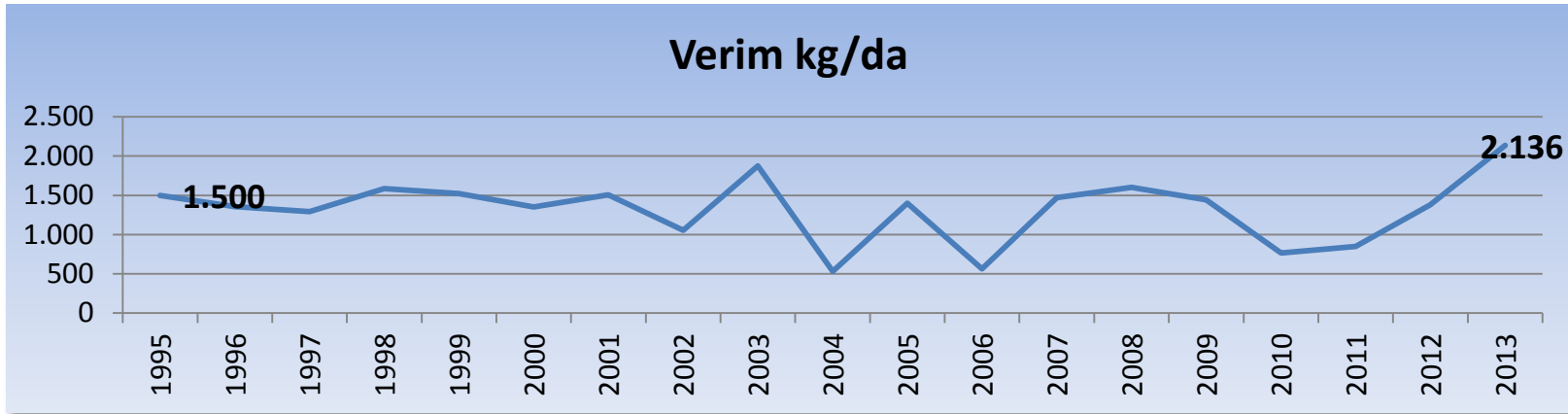

BÖLGEMİZDE ÖNE ÇIKAN ÜRÜNLER

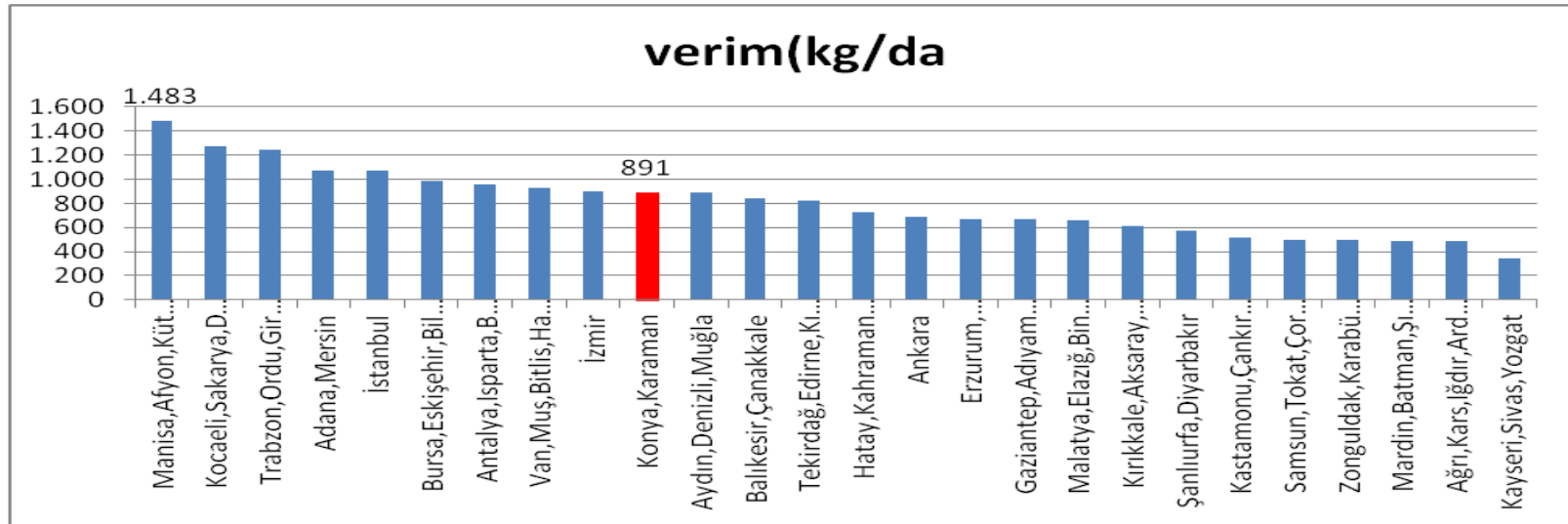
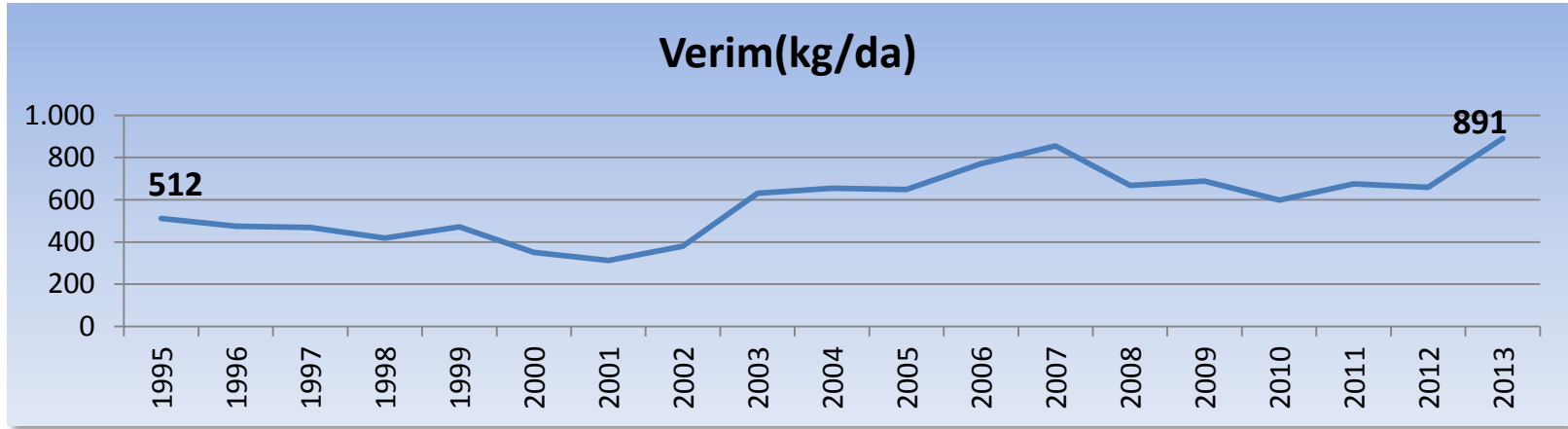
MEYVE İÇECEK VE BAHARAT BİTKİLERİ

Ürün	Dünya(ton)	Türkiye(ton)	Bölge(ton)	Türkiye/ Dünya(%)	Bölge/ Türkiye(%)	Bölge/ Dünya (%)	Bölge Verim (kg/da)	Türkiye Verim (kg/da)	Dünya Verim (kg/da)
Elma	76.378.738	2.889.000(3)	448.373	3,78	15,52	0,59	1378(25)	1915(21)	1577
Üzüm	67.067.129	4.275.659(3)	97.363	6.38	2.28	0.15	659	925(35)	962
Kiraz	2.256.519	470.877(1)	53.247	20,86	11,30	2,60	674(11)	633(13)	562
Vişne	1.149.531	187.941(1)	28.117	16.35	14.96	2.44	1023(2)	975(2)	519

Elma üretimi açısından önemli bir konumda olan bölgemiz verim açısından değerlendirildiğinde dünya ve ülke ortalamasının altında kalmaktadır. Bölgemiz diğer bölgelerle karşılaştırıldığında dekara ve ağaç başı ortalama verim açısından 2013 yılı verileri ile 6. Sırada yer almaktadır.

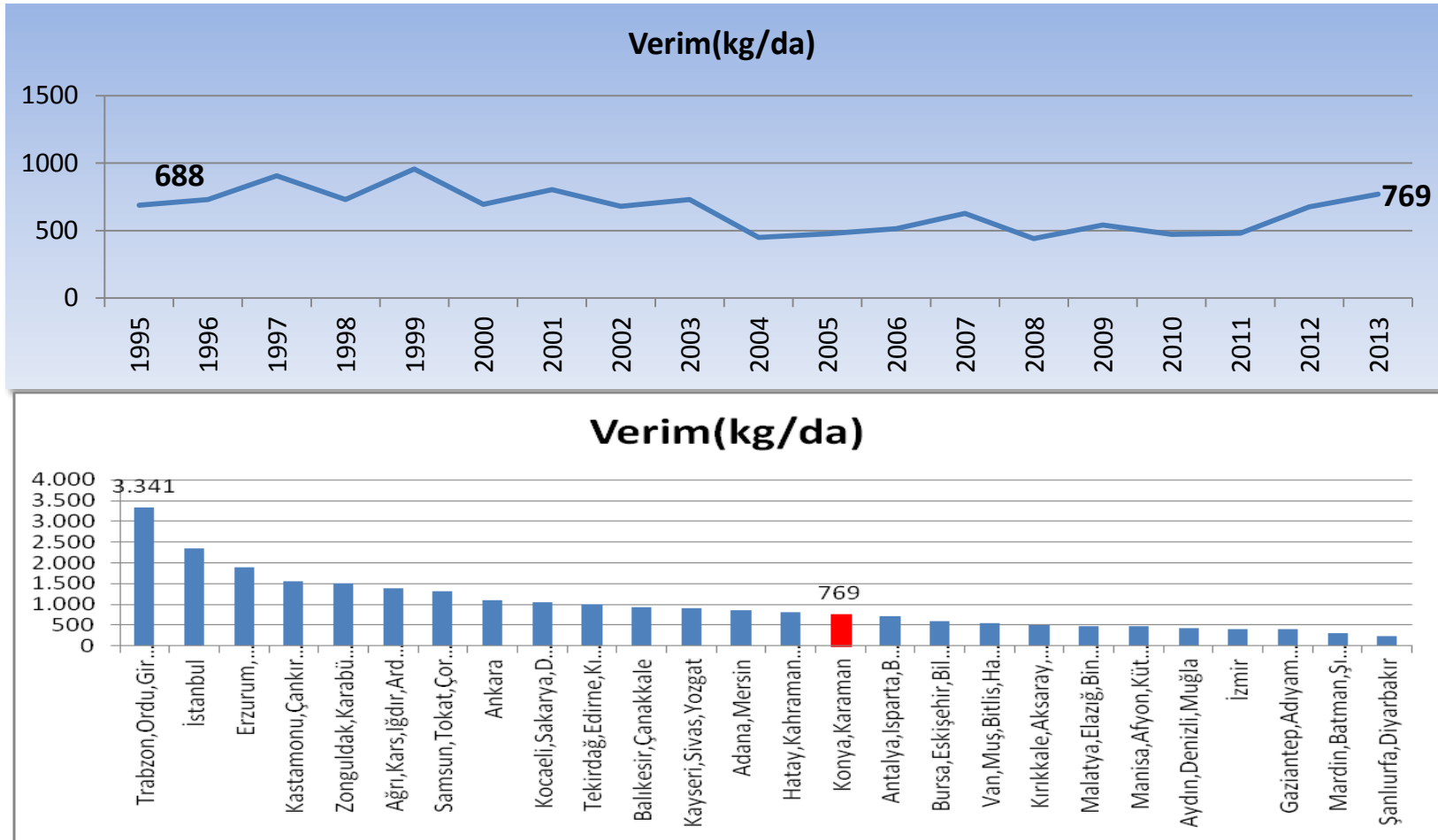

Bölgemiz üzüm üretimi noktasında gerek verim gerek üretim miktarı açısından etkin bir konumda değildir. 2013 yılında dekara 891 kg verim ile 10. sırada yer almaktadır

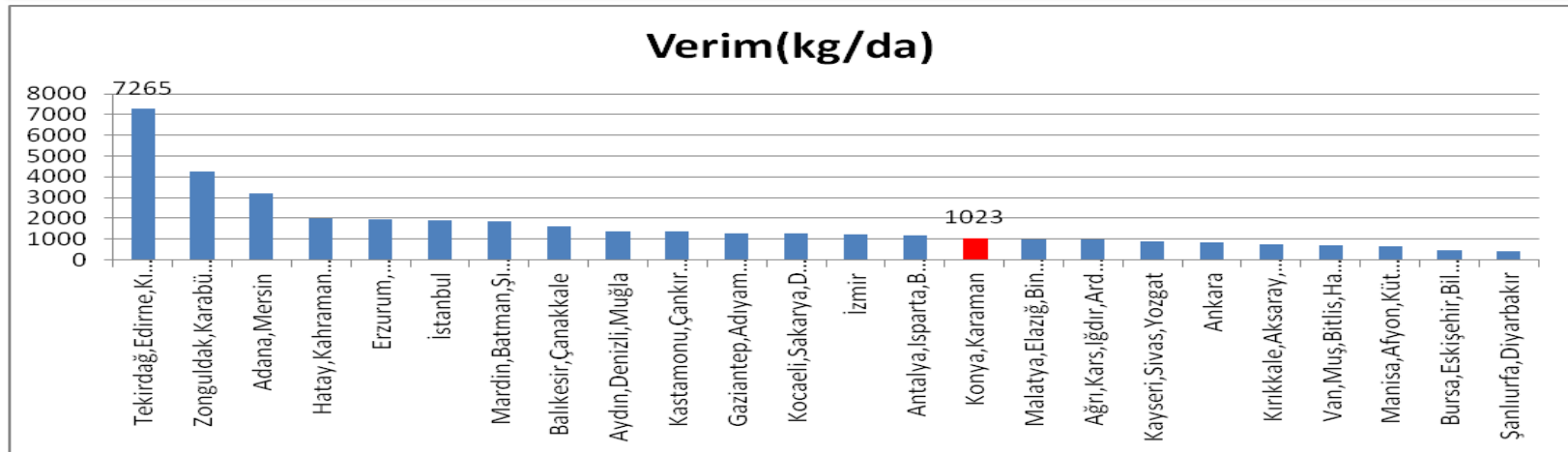
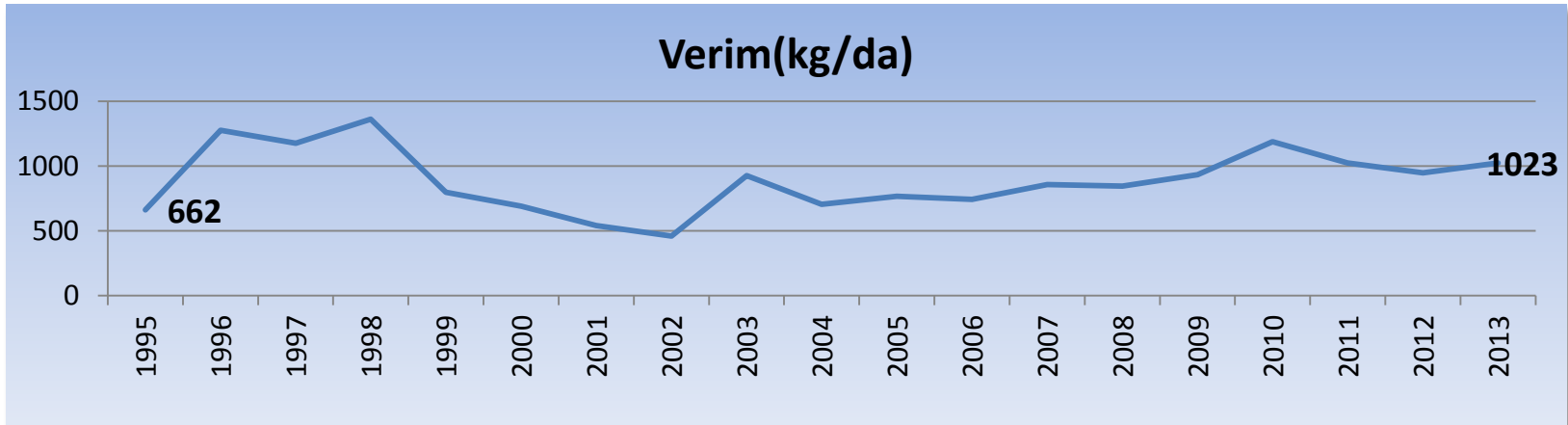

KİRAZ

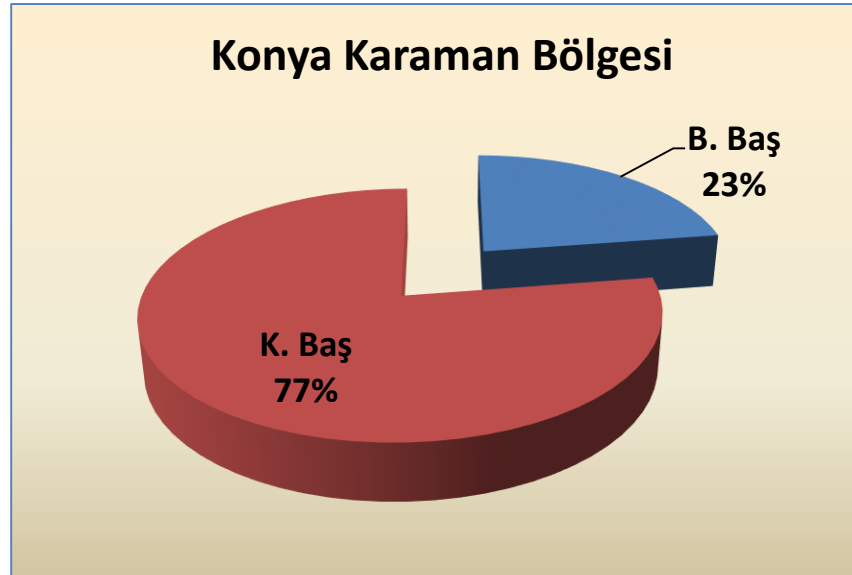
Bölgemiz kiraz üretimi açısından Manisa, Afyon Kütahya Uşak Bölgesinin arkasından 61.887 tonluk üretimi ile 2. Sırada yer almakta iken birim alandan elde edilen verim değerleri açısından ise 15 sırada yer almaktadır. Ağaç başı ortalama 33 kg kiraz elde edilen bölgemiz ülkemiz ortalamasının(36kg) altında bir verim değerine sahiptir.

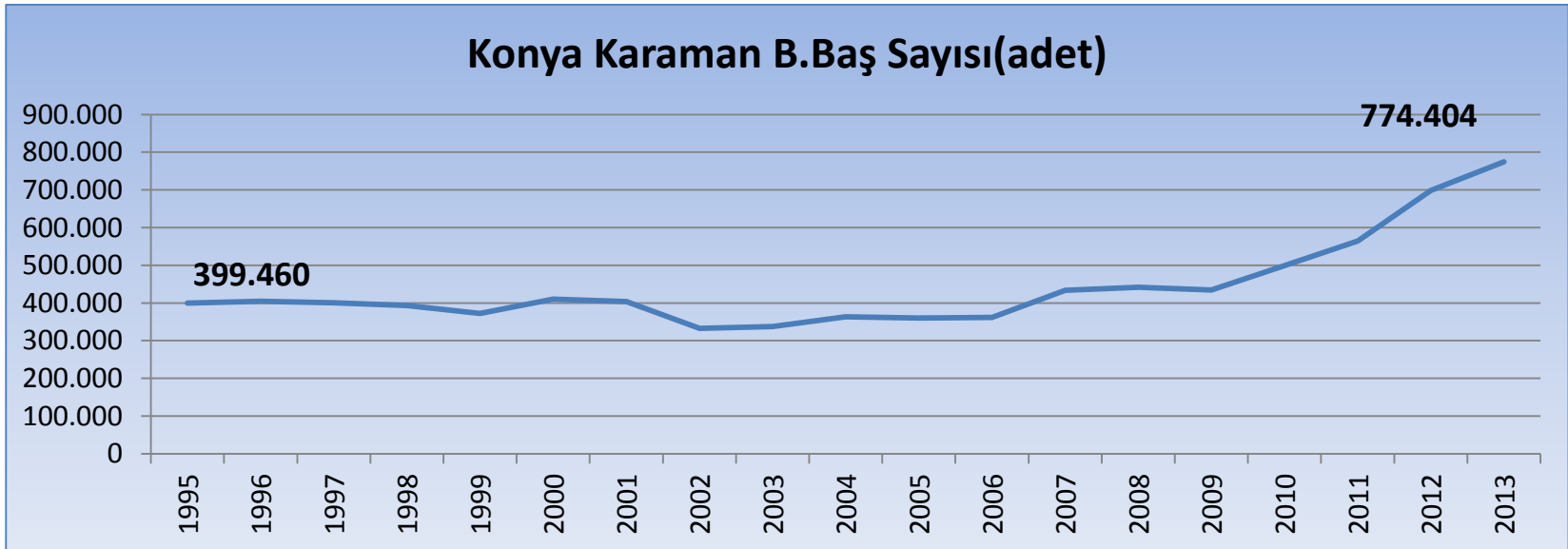

Bölgemiz vişne üretimi açısından Manisa, Afyon Kütahya Uşak ve Ankara Bölgelerinin arkasından 3. sırada yer almaktadır. Bölgemiz ağaç başı ortalama verim değerleri açısından ise 1 sırada yer almakta iken birim alandan elde edilen verim değerlerine bakıldığında anı başarıyı gösterememiştir

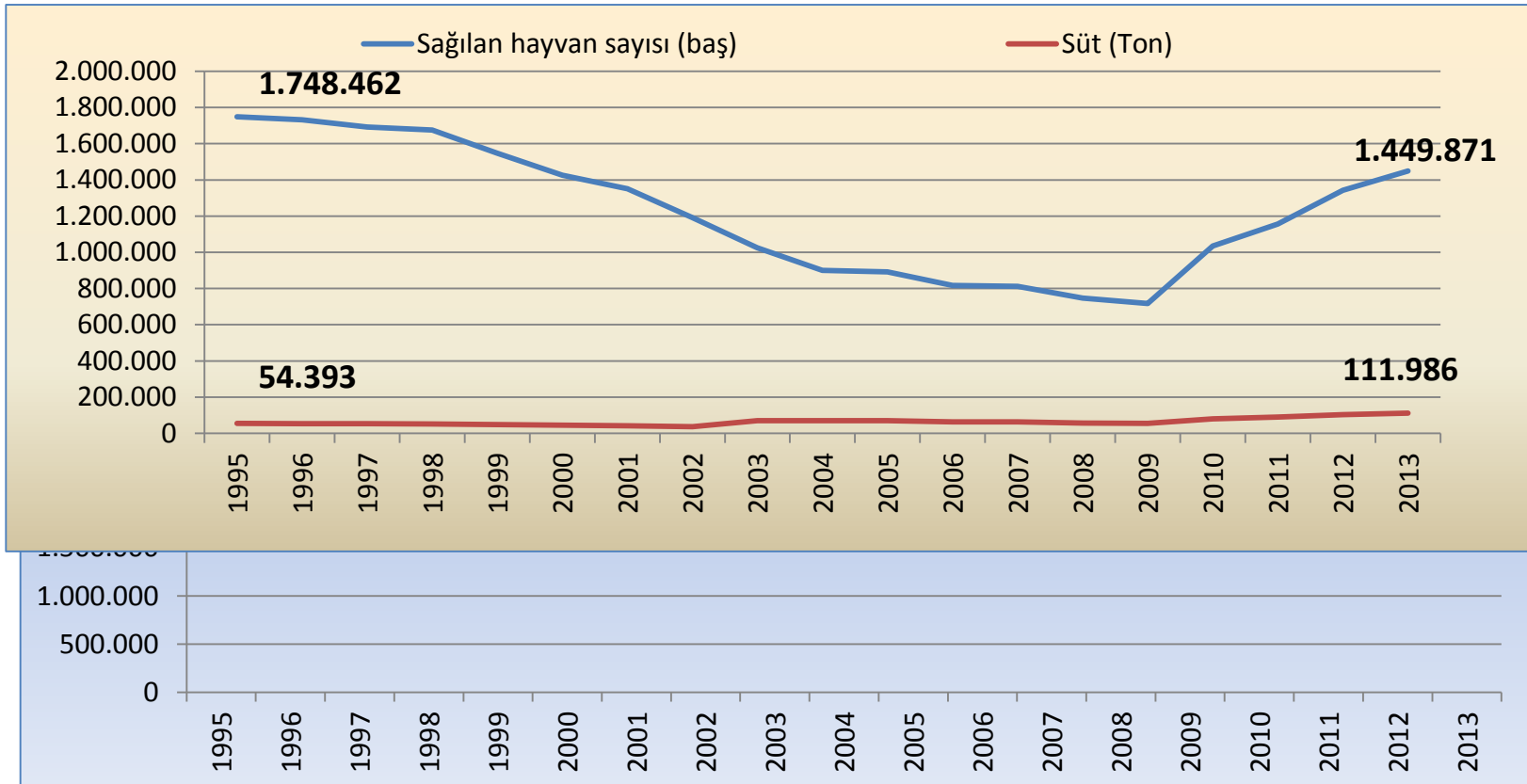
	Konya	Karaman	TR52
Büyük Baş Sayısı	716.483	57.921	774.404
Küçük Baş Sayısı	2.142.539	510.042	2.652.581

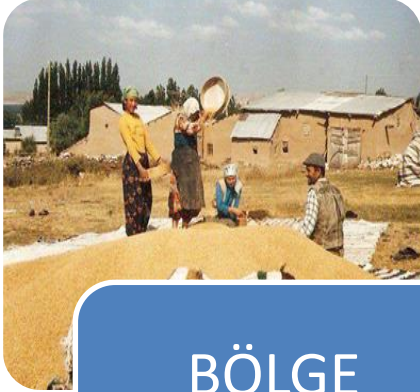

HAYVANSAL ÜRETİM

KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK

BÖLGE
TARIMINA
GENEL
BAKIŞ

TARIMSAL
DIŞ TİCARET

Tarımsal Dış Ticaret Neden Önemli ?

Tarım sektörü gelecekte büyük riskleri taşıdığı gibi çok büyük fırsatları da barındırmaktadır.

Hava

Su

Dünya
Nüfusu

2025
8,1 milyar

2050
9,6 milyar

Türkiye
Nüfusu

2025
83 milyon 713 bin,

2050
94 milyon 606 bin.

Tarımsal Dış Ticaret Neden Önemli ?

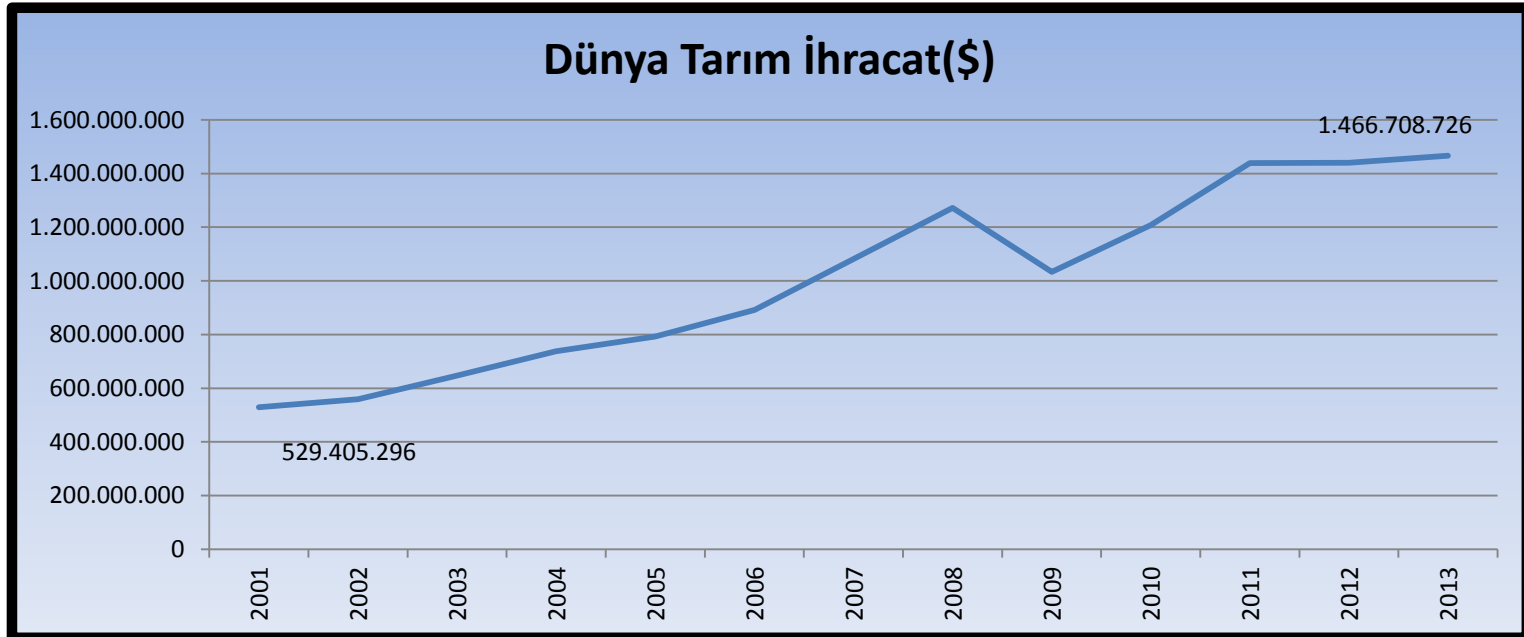
Dünyada
Toplam
İhracat(\$)

17.974.39
5.141\$

%8,16

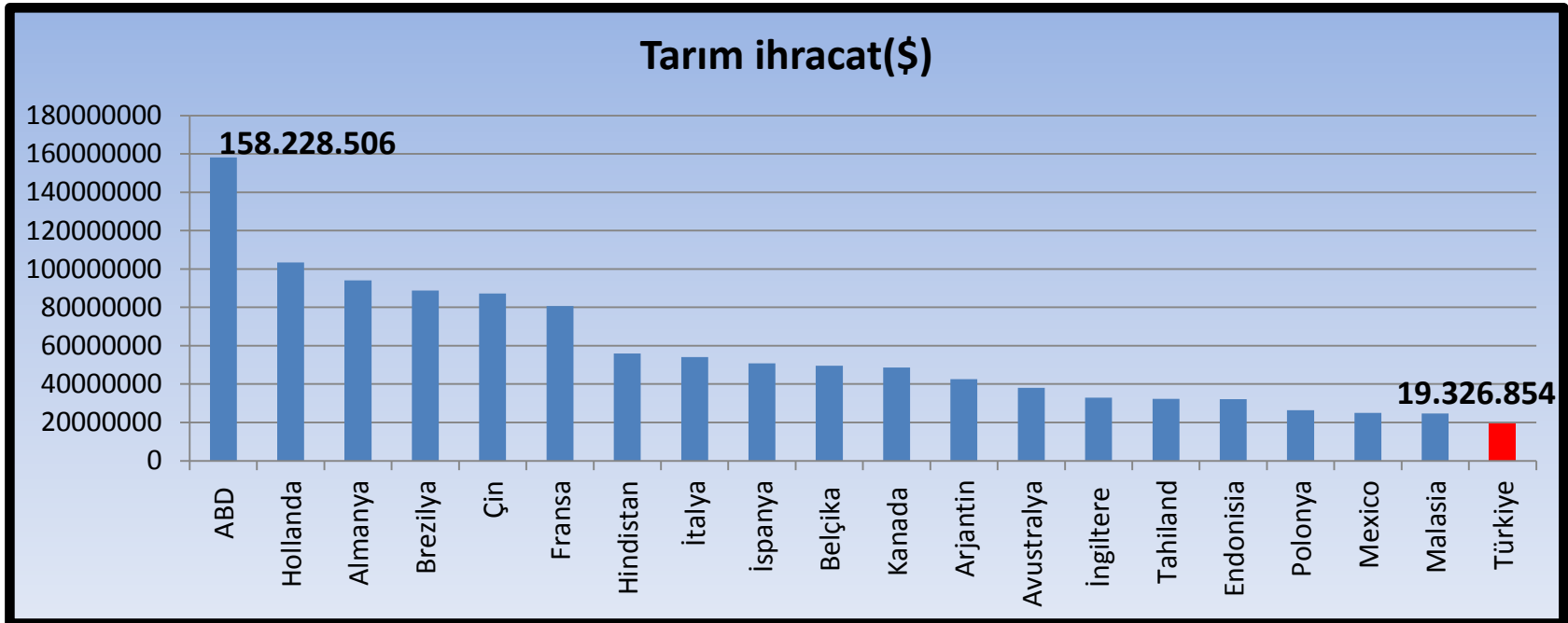
Dünyada
Tarımsal
İhracat(\$)

1.466.708.
726

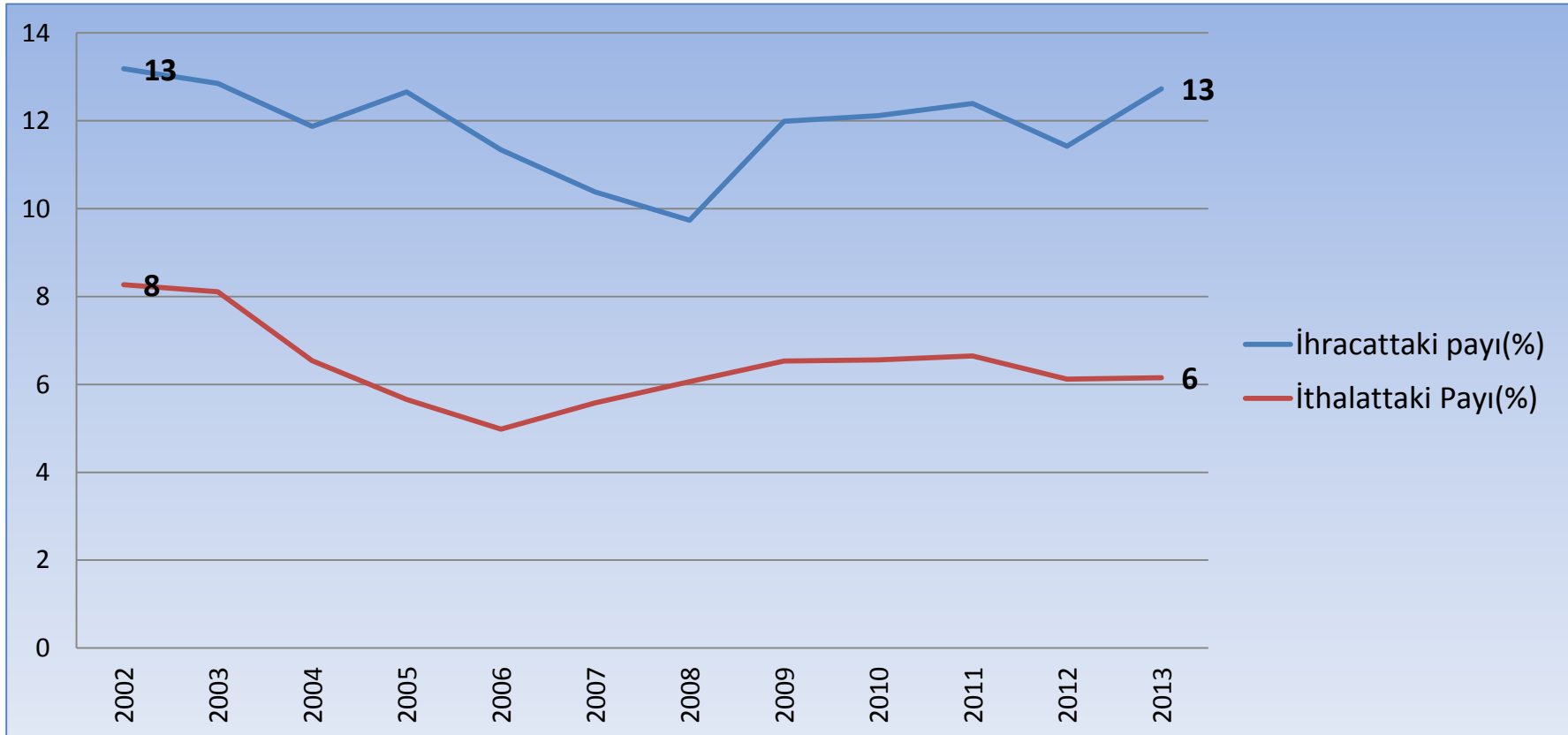
Tarımsal ihracatta dünyadaki durumumuz?

2013 yılında gerçekleştirdiği yaklaşık 19,3 milyar dolarlık tarımsal ihracat ile dünya toplam tarımsal ihracatından %1,31'lük pay alan ülkemiz dünyanın önemli tarım ülkelerindendir

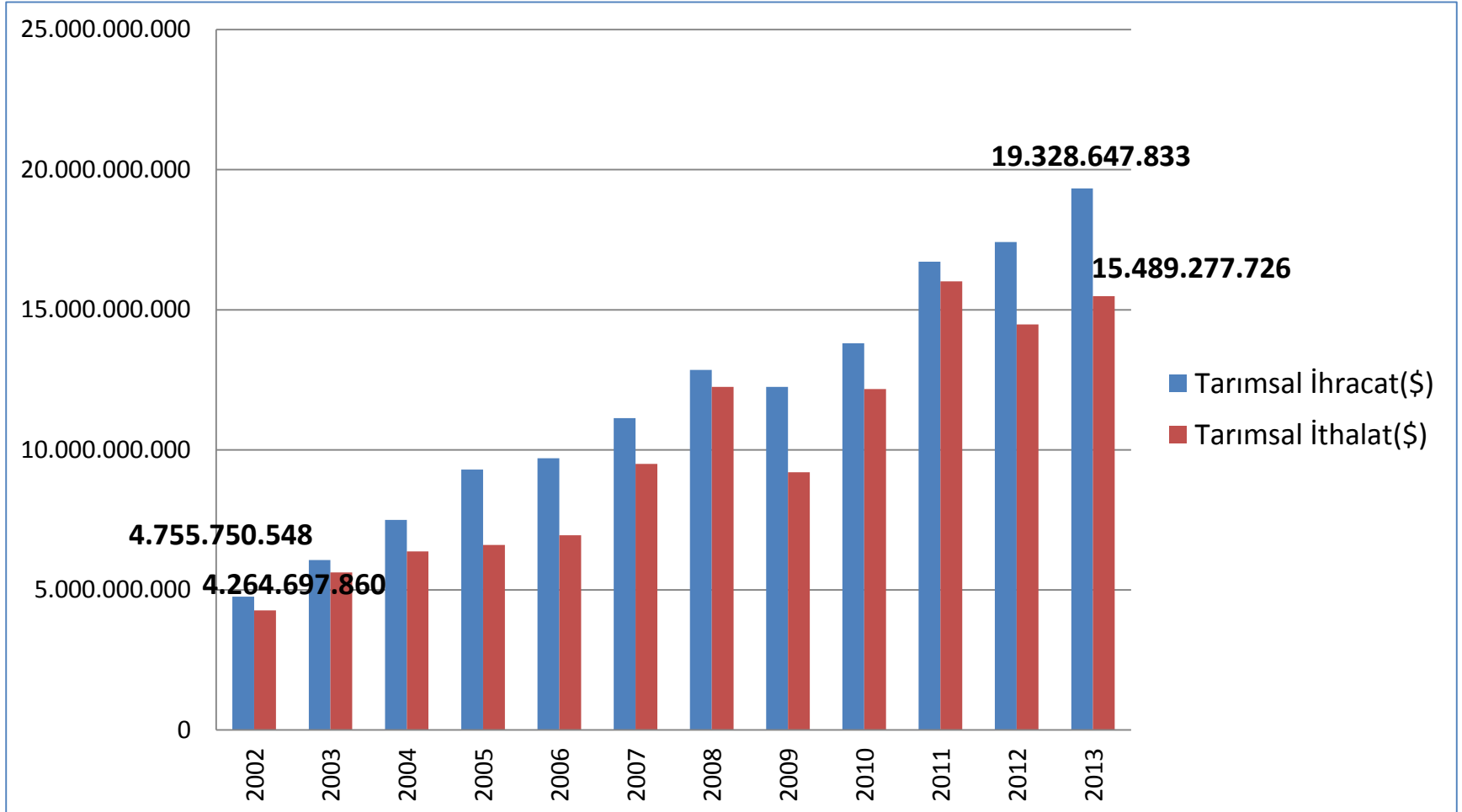

2013 yılında toplam ihracatımızın yaklaşık %13'ünü, ithalatımızın ise %6'sını tarım sektörü oluşturmaktadır. Fasıllar bazında toplam tarımsal ihracatımız 2002 yılında 4.755.750.548 dolardan 2013 de 19.328.647.833 dolara çıkmıştır. Tarımsal ihracat hacminde yaşanan bu artışlara karşın ithalatta 15.489.277.726 dolar seviyelerine çıkmıştır.

Tarımsal dış ticaretin toplam dış ticaret içindeki oranları

Tarımsal dış ticaretimizin yıllara göre değişimleri(2013)

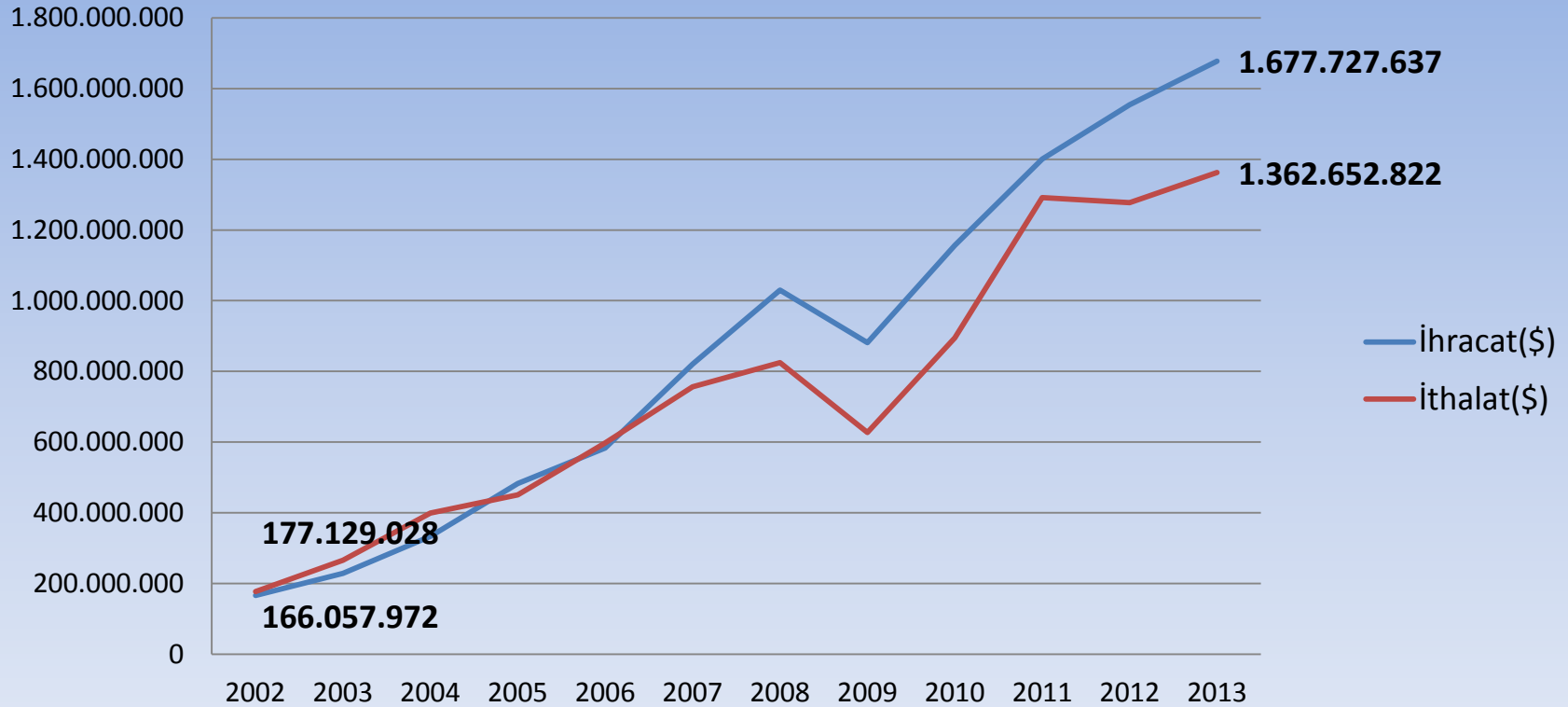
Dış ticaret fazlası veren fasıllar(2013)

Fasıl	Fasıl adı	İhracat(\$)	İthalat (\$)	Ticaret Fazlası (\$)
8	Yenilen meyveler ve yenilen sert kabuklu meyveler	3.971.863.183	422.922.163	3.548.941.020
20	Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar	1.800.272.419	88.084.046	1.712.188.373
19	Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	1.545.255.456	222.052.605	1.323.202.851
11	Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday gluteni	1.115.010.262	94.530.407	1.020.479.855
7	Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	1.039.640.923	325.742.424	713.898.499
24	Tütün ve tütün yerine geçen işlenmiş maddeler	904.858.612	505.983.910	398.874.702
21	Yenilen çeşitli gıda müstahzarları (kahve hülusalaları, çay hülusalaları, mayalar, soslar, diyet mamaları, vb.)	764.358.803	541.109.788	223.249.015
4	Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	662.467.409	160.002.762	502.464.647
17	Şeker ve şeker mamulleri	633.406.240	106.883.167	526.523.073
2	Etler ve yenilen sakatat	614.834.294	25.275.036	589.559.258
18	Kakao ve kakao müstahzarları	612.377.055	512.092.174	100.284.881
3	Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar	521.134.118	186.157.551	334.976.567
22	Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	295.422.017	265.435.062	29.986.955
9	Kahve, çay, paraguay çayı ve baharat	159.300.284	146.673.610	12.626.674
16	Et, balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızlarının müstahzarları	98.511.015	5.125.551	93.385.464
5	Diğer hayvansal menşeli ürünler (kıl, kemik, boynuz, fildişi, mercan, bağırsak, vb.)	64.096.543	48.597.909	15.498.634
14	Örölmeye elverişli bitkisel maddeler, tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan bitkisel ürünler	20.368.085	10.259.141	10.108.944
	TOPLAM	14.823.176.718	3.666.927.306	11.156.249.412

2013 yılı tarım ve hayvancılıkta **Dış Ticaret Açığına** sebep olan kalemlere bakıldığında; **pamuk, hububat, yağlı tohumlar, hayvansal ve bitkisel yağlar ve hayvan yemlerinin** toplam tarımsal dış ticaret açığının yaklaşık %83'ünü oluşturduğu anlaşılmıştır (Türkiye İstatistik Kurumu, 2014).

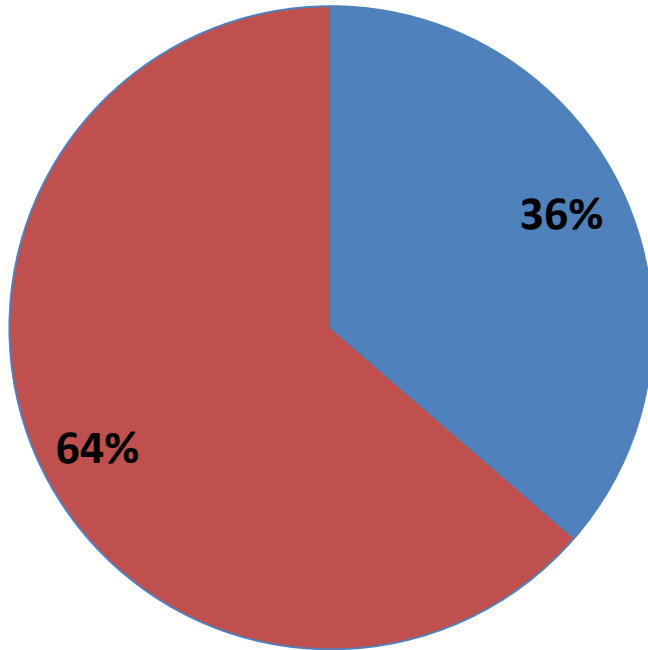
Fasıl	Fasıl adı	İhracat (\$)	İthalat (\$)	Ticaret açığı (\$)
52	Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	1.929.604.057	2.989.186.123	-1.059.582.066
10	Hububat	176.268.933	1.998.402.725	-1.822.133.792
15	Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar, yemeklik katı yağlar, hayvansal ve bitkisel mumlar	1.403.052.822	1.810.244.907	-407.192.085
12	Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	278.891.983	1.665.098.640	-1.386.206.657
23	Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	201.890.439	1.574.807.561	-1.372.917.122
41	Ham postlar, deriler (kürkler hariç) ve köseleler	198.722.466	681.482.373	-482.759.907
51	Yapağı ve yün, ince veya kaba hayvan kılı, at kılından iplik ve dokunmuş mensucat	195.143.892	355.815.468	-160.671.576
1	Canlı hayvanlar	13.463.929	346.448.315	-332.984.386
53	Dokumaya elverişli diğer bitkisel lifler, kağıt ipliği ve kağıt ipliğinden	26.652.245	262.616.302	-235.964.057
6	Canlı ağaçlar ve diğer bitkiler, yumrular, kökler ve benzerleri, kesme çiçekler ve süs yaprakları	77.027.189	92.500.850	-15.473.661
13	Lak, sakız, reçine ve diğer bitkisel özsu ve hülasalar	10.455.805	44.081.620	-33.625.815
	TOPLAM	4.511.173.760	11.820.684.884	-7.309.511.124

Bölgemiz (Konya-Karaman) yaklaşık 1,7 milyar dolarlık ihracatı ile ülkemizin toplam ihracatından **%1,1'lik** pay almaktadır. Ülkemizin aksine, bölgemiz 2013 yılında 315 milyon dolar dış ticaret fazlası vermiştir.

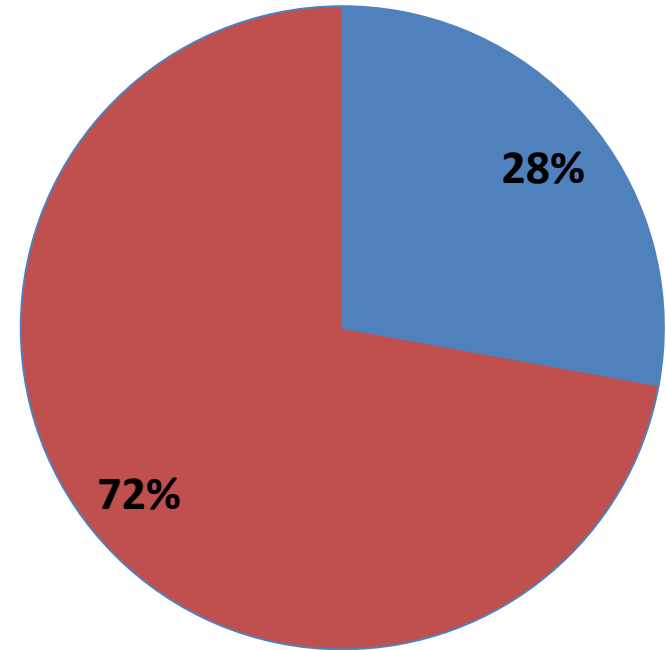
Tarım İhracat :609.762.633 \$

■ Bölge Tarım İhracat ■ Diğer Sektörler

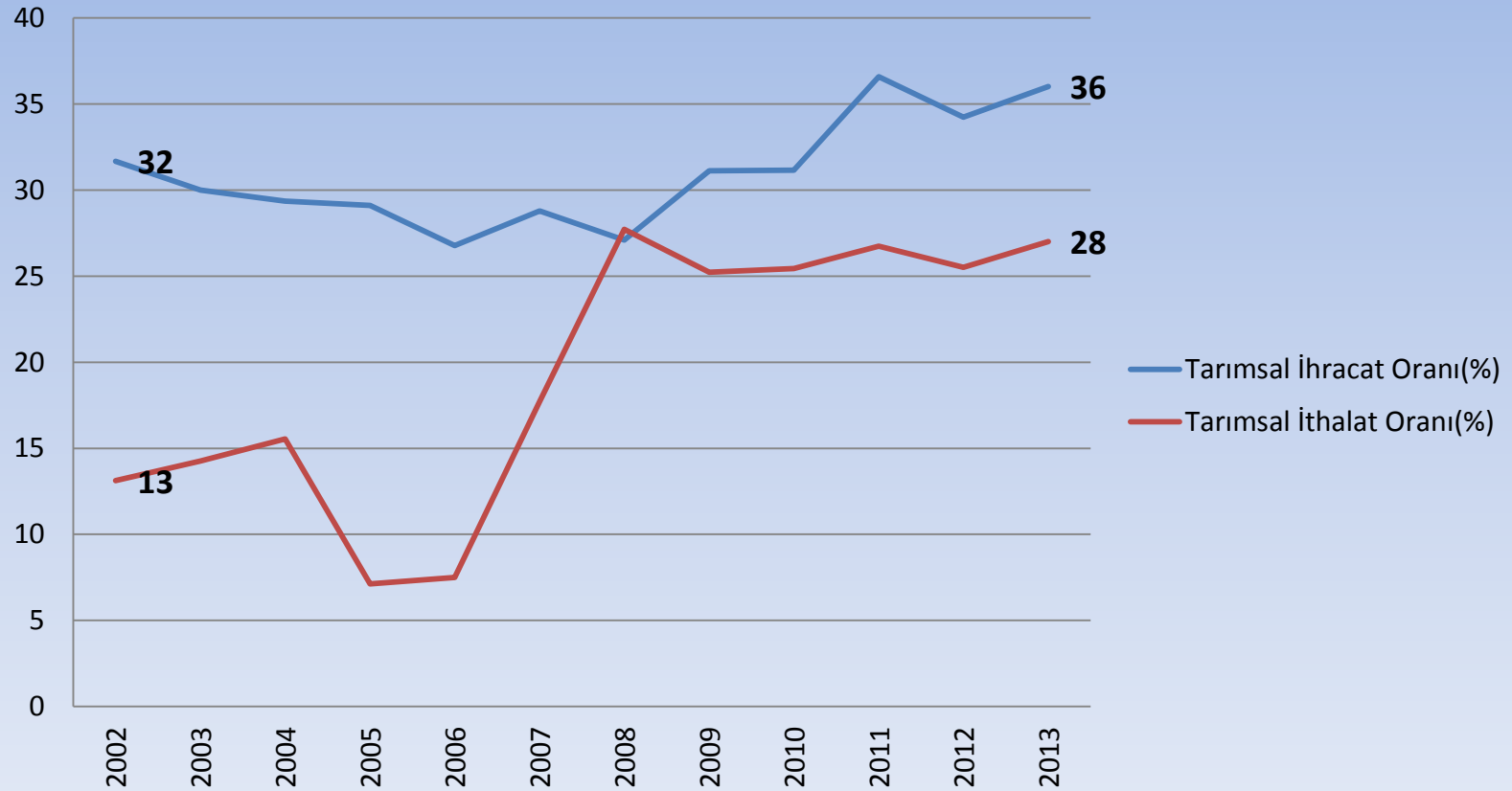

Tarım İthalat: 379.752.672 \$

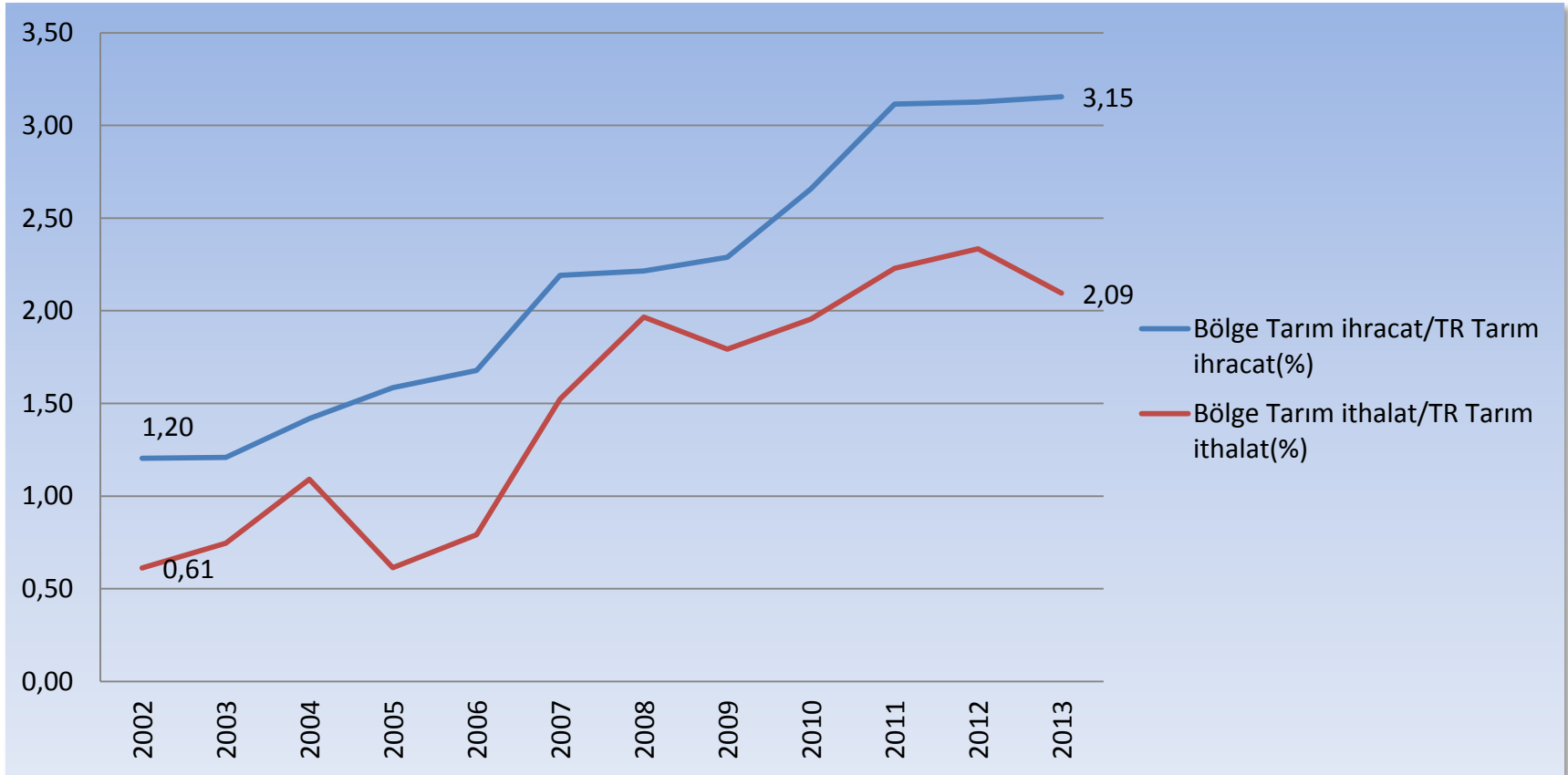
■ Bölge Tarım ithlat ■ Diğer Sektörler

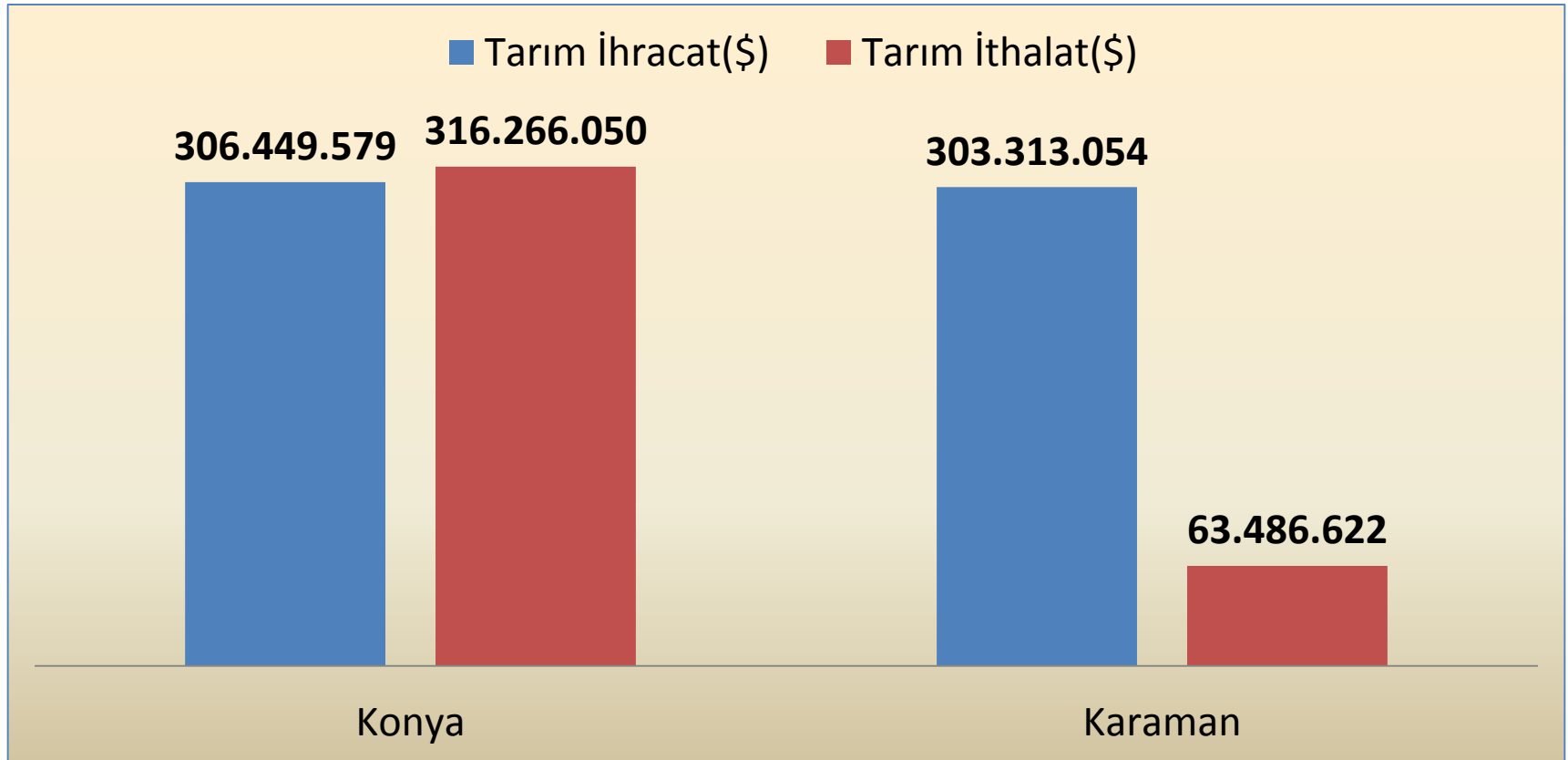

Bölgedeki tarımsal dış ticaretin bölgedeki toplam dış ticarete oranı

Bölge tarımsal ihracatının ülke tarımsal ihracatı içindeki payı (%)

Konya dış ticaret fazlası veren fasıllar

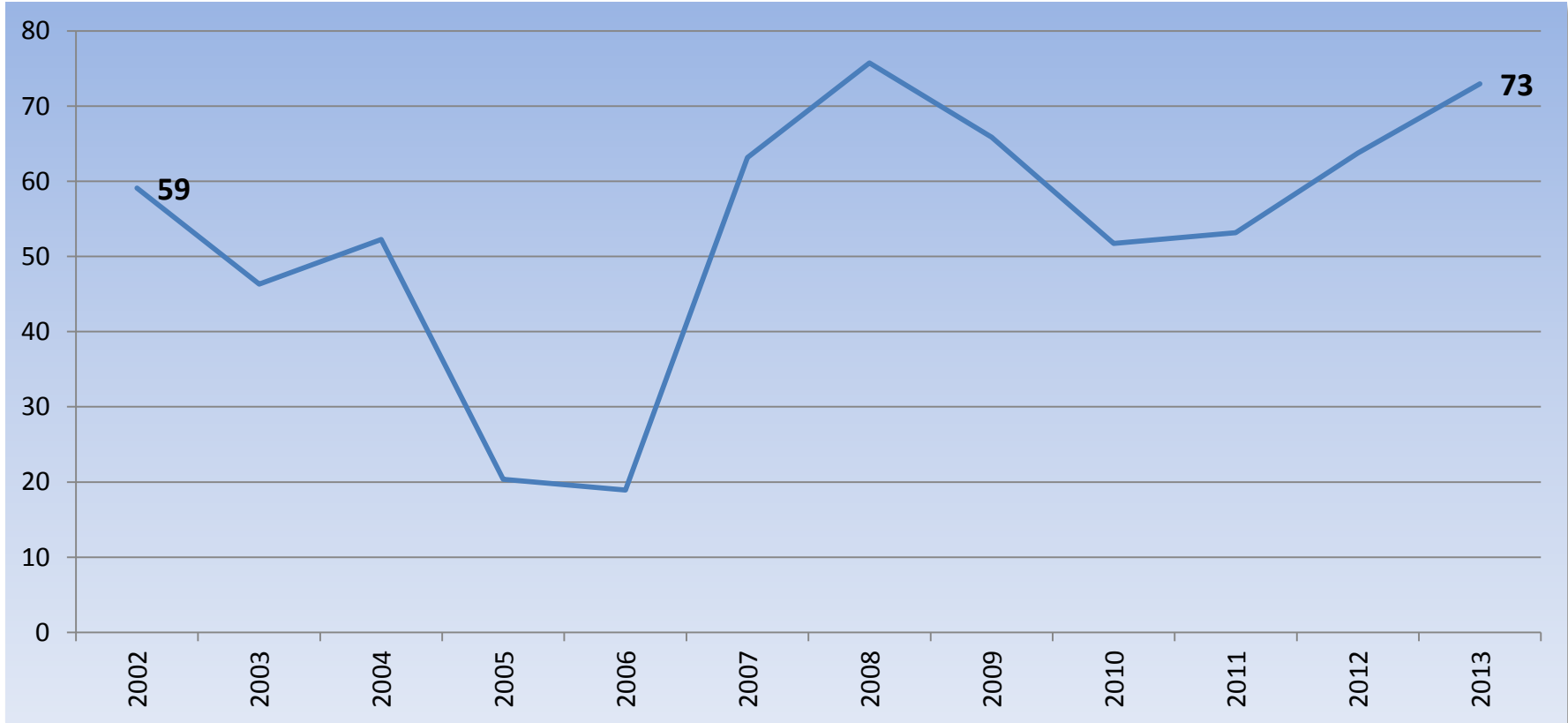
Fasıl	Fasıl adı	İhracat (\$)	İthalat (\$)	Fazla(\$)
4	Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	82.191.094	6.656.564	75.534.530
11	Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday gluteni	52.099.209	729.169	51.370.040
19	Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	44.871.515	135.765	44.735.750
18	Kakao ve kakao müstahzarları	45.120.389	11.828.216	33.292.173
20	Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar	20.078.467	240.720	19.837.747
17	Şeker ve şeker mamulleri	17.761.163	1.091.792	16.669.371
8	Yenilen meyveler ve yenilen sert kabuklu meyveler	6.776.961	735.486	6.041.475
21	Yenilen çeşitli gıda müstahzarları (kahve hülusalari, çay hülusalari, mayalar, soslar, diyet mamaları, vb.)	5.003.129	72.631	4.930.498
16	Et, balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızlarının müstahzarları	4.305.794	0	4.305.794
5	Diğer hayvansal menşeli ürünler (kıl, kemik, boynuz, fildişi, mercan, bağırsak, vb.)	3.464.155	423.950	3.040.205
7	Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	2.395.166	52.890	2.342.276
22	Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	3.796.762	1.669.077	2.127.685
9	Kahve, çay, paraguay çayı ve baharat	1.174.060	112	1.173.948
2	Etler ve yenilen sakatat	1.120.982	0	1.120.982
3	Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar	319.157	15.367	303.790
41	Ham postlar, deriler (kürkler hariç) ve köseleler	121.827	0	121.827
14	Örölmeye elverişli bitkisel maddeler, tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan bitkisel ürünler	154.265	50.293	103.972
53	Dokumaya elverişli diğer bitkisel lifler, kağıt ipliği ve kağıt ipliğinden	6.657	0	6.657

Konya dış ticaret açığı veren fasıllar

Fasıl	Fasıl adı	İhracat (\$)	İthalat (\$)	Açık(\$)
10	Hububat	174.234	230.755.144	-230.580.910
12	Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	1.290.050	21.952.892	-20.662.842
23	Gıda sanayinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	1.346.787	16.823.871	-15.477.084
6	Canlı ağaçlar ve diğer bitkiler, yumrular, kökler ve benzerleri, kesme çiçekler ve süs yaprakları	40.180	5.147.942	-5.107.762
15	Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar, yemeklik katı yağlar, hayvansal ve bitkisel mumlar	6.854.174	9.530.397	-2.676.223
51	Yapağı ve yün, ince veya kaba hayvan kılı, at kılından iplik ve dokunmuş mensucat	5.604.761	6.770.837	-1.166.076
13	Lak, sakız, reçine ve diğer bitkisel özsu ve hülasalar	16.593	849.935	-833.342
1	Canlı hayvanlar		280.712	-280.712
52	Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	362.048	452.288	-90.240

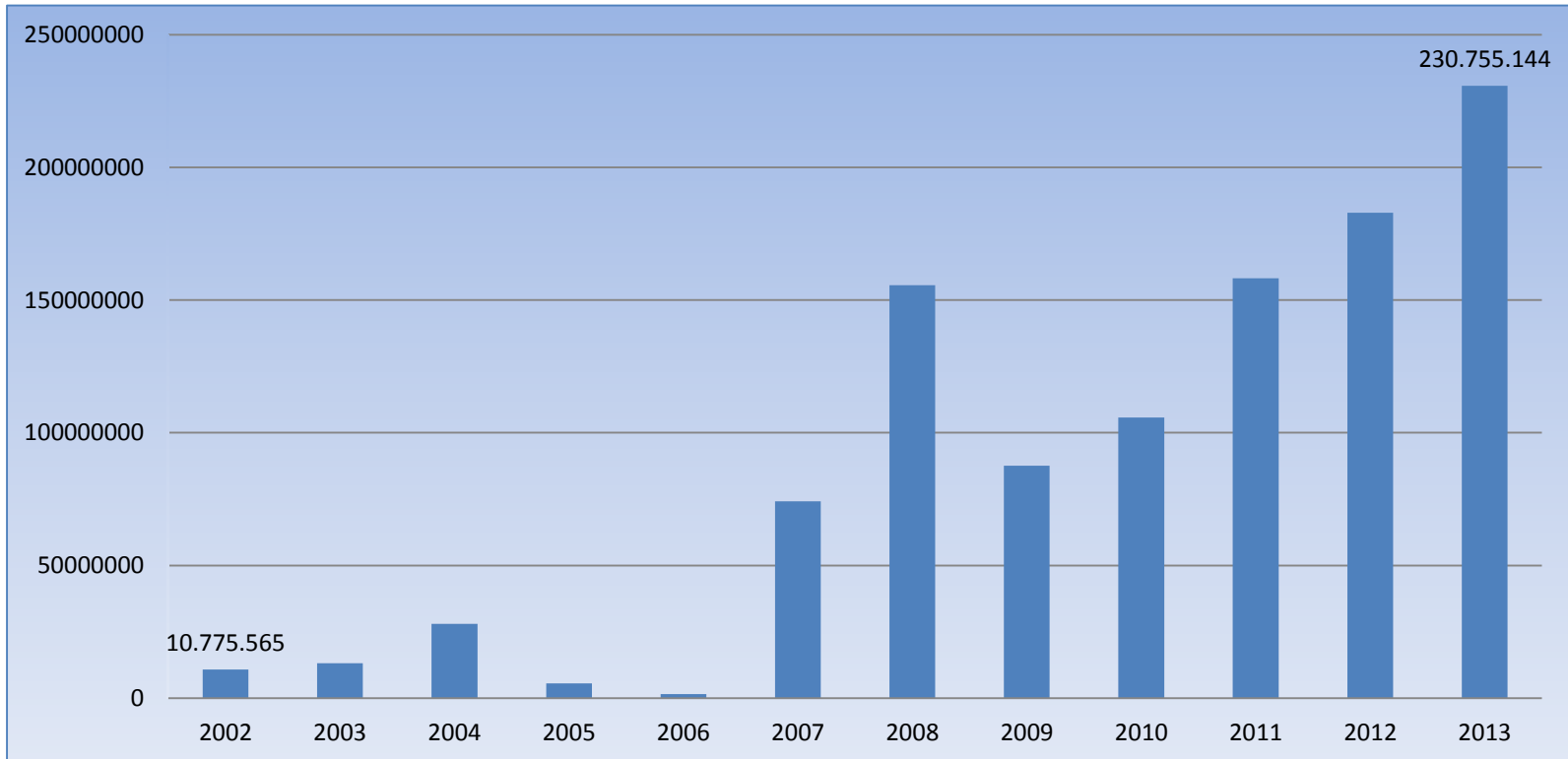
•İlde gerçekleşen hububat ithalatının ilde gerçekleşen toplam tarımsal ithalat içerisindeki payına bakıldığında artışın devam ettiği görülmektedir. **2013 yılında ilde gerçekleşen toplam tarımsal(tarımsal hammadde, gıda ve içecek ürünleri, balıkçılık) ithalatının %73'ü hububat ithalatından oluşmaktadır.**

Konya'da hububat ithalatının ile toplam tarımsal ithalat içindeki payı(%)

- **Hububat ithalatı son 12 yıldır sürekli artış eğilimi göstermektedir. 2002 yılında 10,77 milyon dolarlık hububat ithalatı gerçekleşirken 2013 yılında yaklaşık 231 milyon dolarlık hububat ithalatı gerçekleşmiştir.**

Konya hububat ithalatındaki değişim(\$)

Karaman dış ticaret fazlası veren fasıllar

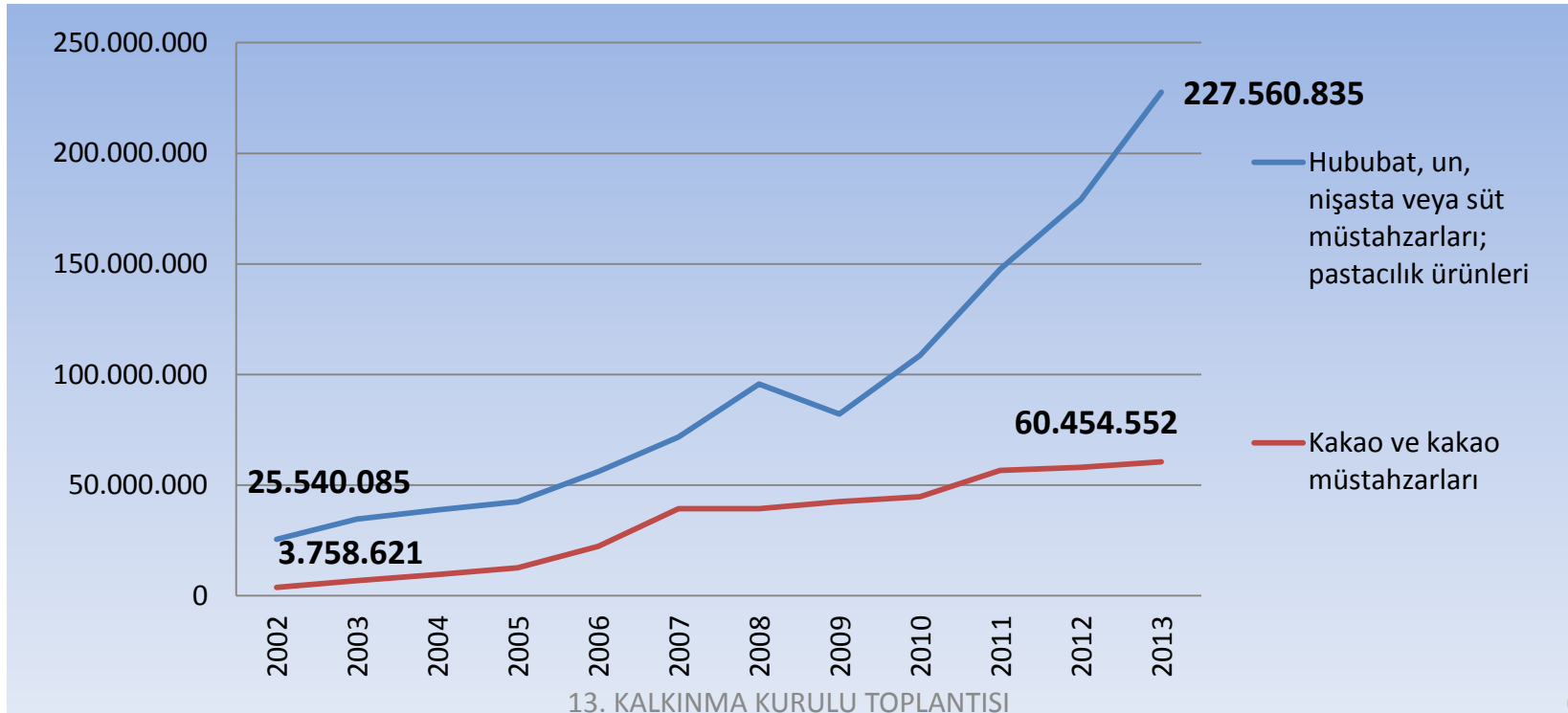
Karaman'da dış ticaret fazlası veren fasıllar incelendiğinde; ağırlığı gıda ve içecek ürünlerinin oluşturduğu görülmekte olup yapılan ihracatın yaklaşık %90'ı fazlası gıda imalatı sanayi tarafından gerçekleşmektedir.

Fasıl	Fasıl adı	İhracat (\$)	İthalat (\$)	Fazla(\$)
19	Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	227.560.835	62.378	227.498.457
18	Kakao ve kakao müstahzarları	60.454.552	15.288.938	45.165.614
4	Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	6.947.381	0	6.947.381
17	Şeker ve şeker mamulleri	3.102.124	31.468	3.070.656
7	Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	2.428.189	0	2.428.189
20	Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar	122.977	0	122.977
22	Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	14.603	0	14.603
14	Örölmeye elverişli bitkisel maddeler, tarifinin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan bitkisel ürünler	6.357	0	6.357
	TOPLAM	300.637.018	15.382.784	285.254.234

Karaman dış ticaret açığı veren fasıllar

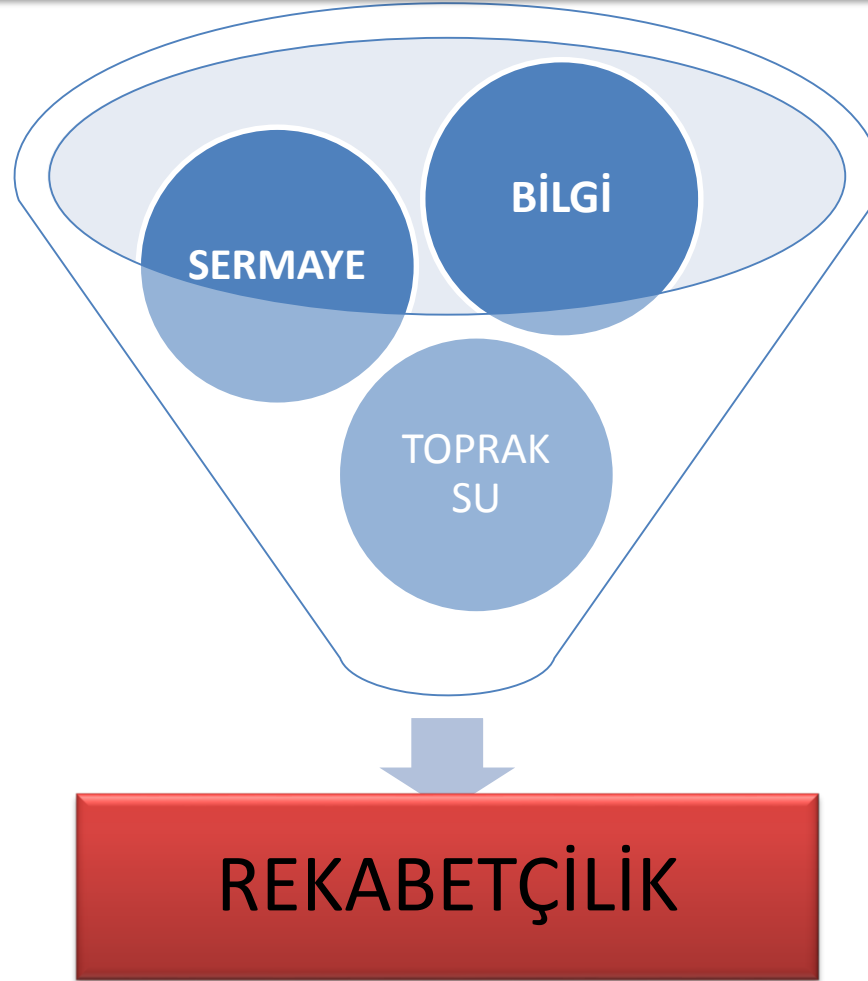
Fasıl	Fasıl adı	İhracat (\$)	İthalat (\$)	Açık(\$)
15	Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar, yemeklik katı yağlar, hayvansal ve bitkisel mumlar	134.561	22.184.086	-22.049.525
10	Hububat	605.836	19.345.740	-18.739.904
8	Yenilen meyvalar ve yenilen sert kabuklu meyvalar	1.585.094	3.798.998	-2.213.904
12	Yağlı tohum ve meyvalar, muhtelif tane, tohum ve meyvalar, sanayiide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	0	1.455.970	-1.455.970
11	Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday gluteni	305.119	924.399	-619.280
13	Lak, sakız, reçine ve diğer bitkisel özsu ve hülasalar		191.121	-191.121
21	Yenilen çeşitli gıda müstahzarları (kahve hülasaları, çay hülasaları, mayalar, soslar, diyet mamaları, vb.)	45.426	203.524	-158.098
	TOPLAM	2.676.036	48.103.838	-45.427.802

- 2002 yılı itibariyle gıda imalat sanayinde Karaman'ın ihraç ettiği fasıllar incelendiğinde Konya'da olduğu gibi çeşitlilik göstermediği anlaşılmaktadır. İlde 2013 yılında gerçekleşen ihracat verileri incelendiğinde; toplam ihracatın %85'i "un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri" ve "Kakao ve kakao müstahzarları" fasıllarından oluşmaktadır. İlde özellikle 2005 yılı itibariyle yürürlüğe giren dahilde işleme rejimi ile gıda ihracatında ciddi artışlar yaşanmıştır.

SONUÇ OLARAK

Bilgi ile sermayeyi toprakla buluşturabildiğimiz müddetçe tarım sektörünün rekabetçiliği korur ve artırabiliriz

ARZ EDERİM